

**- CONCEPT -**

Ris.6707

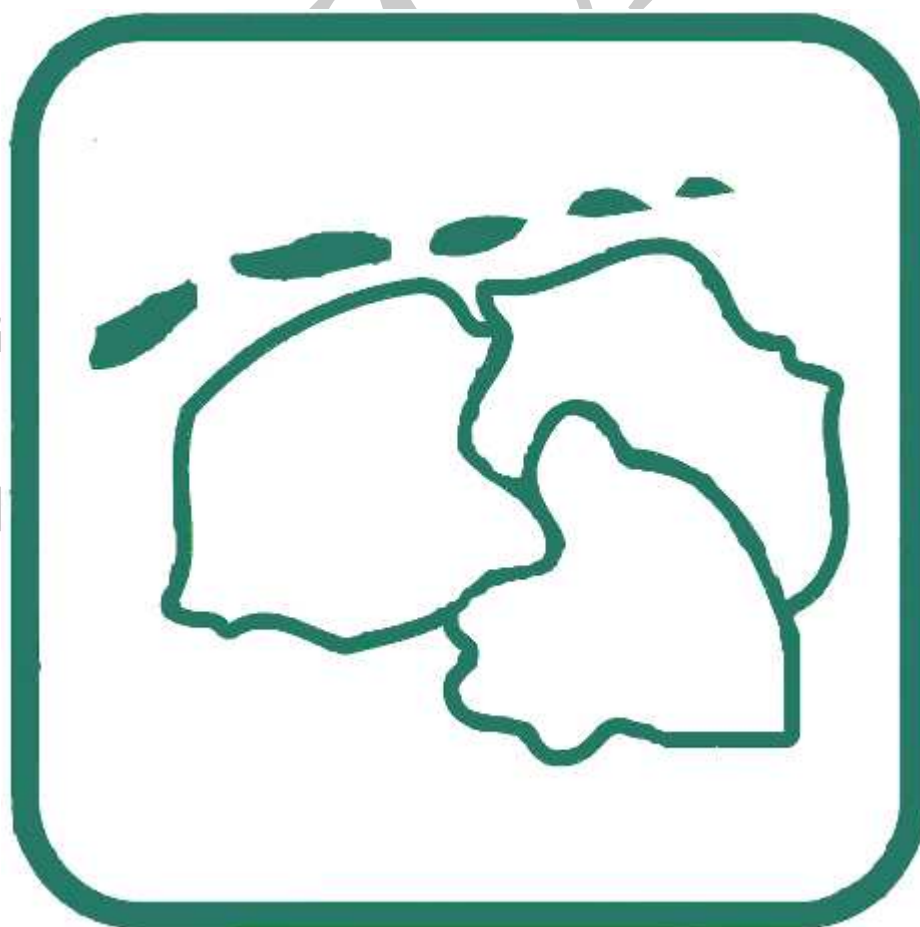
Versie 04 september 2014

# Regionaal beleidsplan

## Veiligheid

### 2015-2018

## Noord-Nederland





## Voorwoord

Voor u ligt het Regionaal Beleidsplan Veiligheid Noord-Nederland 2015-2018. De samenwerking tussen gemeenten, politie en Openbaar Ministerie in Noord-Nederland is al in 2013 goed van start gegaan met het eerste regionaal veiligheidsplan. In de samenwerking hebben we ons gericht op de aanpak van veiligheidsproblemen die grensoverschrijdend zijn en/of door gemeenten en veiligheidspartners breed ervaren worden. In de beleidsperiode 2013 – 2014 is de samenwerking intensiever geworden en is een bestuursstructuur ontwikkeld waarin burgemeesters, politie en OM elkaar vinden en afspraken maken. Het Regionaal Bestuurlijk Politie Overleg en de lokale gezagsdriehoeken krijgen steeds meer vorm en inhoud. Dat is een basis waar we de komende beleidsperiode op kunnen voortbouwen.

Noord-Nederland is een uniek gebied met specifieke kenmerken qua infrastructuur en problematiek: steden met grootstedenproblematiek, kleine dorpen en buurtschappen, uitgestrekte gebieden met veel (water)recreatie, de Waddeneilanden én problematiek rondom de aardbevingen. In dit diverse gebied zijn er op het terrein van veiligheid raakvlakken, maar is er ook differentiatie in veiligheidsproblemen. De kracht van het regionaal beleidsplan is, dat daar waar raakvlakken zijn, we in het Noorden gezamenlijk optrekken; efficiënt en effectief. Dit gebeurt uiteraard altijd met aandacht en respect voor de specifieke problemen in een stad, dorp of gebied.

Het motto voor de komende periode is co-creatie! In co-creatie willen we vorm en inhoud geven aan veiligheid. De eigen verantwoordelijkheid van inwoners staat daarbij voorop. Gelijktijdig zullen we een nieuwe invulling geven aan een rol, waarin bestuur en veiligheidspartners samen met betrokken partijen aan de slag gaan met het verbeteren van de veiligheid. Dat betekent dat gemeenten, politie en OM zaken op het terrein van veiligheid anders moeten gaan (samen)werken. Co-creatie zal betekenen dat er meer ruimte komt voor verschil in de wijze waarop wijken, dorpen en steden direct betrokken zijn bij de oplossing van veiligheidsvraagstukken.

Dit plan geeft richting aan de doelstellingen en activiteiten op het terrein van veiligheid van de 59 gemeenten in Drenthe, Fryslân en Groningen, het Openbaar Ministerie en de Politie-eenheid Noord-Nederland. Het plan is van onderop tot stand gekomen. De lokale prioriteiten van de gemeenten vormden de basis. Tevens past dit plan binnen de gemeenschappelijke veiligheidsagenda die landelijk is opgesteld door de Minister van V&J, de regioburgemeesters en het College van PGs. Dit regionaal beleidsplan veiligheid vormt een gemeenschappelijk kader voor Noord-Nederland: het geeft kaders voor de ambities die we gezamenlijk van belang vinden voor het gehele gebied, maar biedt ook ruimte voor een verdere uitwerking en inkleuring door de lokale driehoeken.

Het is een uitdagende en grote opgave om met 59 gemeenten, politie en Openbaar Ministerie gezamenlijk beleid te bepalen dat ertoe bijdraagt dat het Noorden van Nederland een veilige omgeving is en blijft voor inwoners, bezoekers en bedrijven.

*De Burgemeesters HF v. Oosterhout, G. Gerbrandy, A de Hoop, HK Pot, C Abbenhues, HP Bakker, J Snijder, MLJ Out, BJ Bouwmeester, S Heldoorn, A Aalberts, FH Wiersma, R de Groot, EA Groot, M Waanders, M v. Beek, C Bijl, W v.d. Berg, F Veenstra, RM Vreeman, KB Dijkstra, JG Vlietstra, WR Sluiter, TJ v.d. Zwan, G Krol, K Loohuis, F de Jong, B Bilker, BC Hoekstra, FJM Crone, JRA Boertjens, J Liemburg, A Rodenboog, H Kosmeijer, T v. Mourik, EA v. Zuijlen, JC Westmaas, J Broertjes, JH v.d. Laan, P Smit, H Oosterman, M Jager-Wöltgens, M Schollema, S Stellinga, T Bekkum, GJ ten Brink, BAH Galama, H Apotheker, NA v.d. Nadort, R Bats, P Adema, EJ ter Keurs, S Swierstra, LAM Kompier, E Schadd, H Jager, G v. Klaveren, MAP Michels en LK Swart en Hoofdofficier van Justitie JR Eland en Politiechef Noord-Nederland OR Dros.*



## Fotopagina burgemeesters





## Inhoudsopgave

1.	BESCHOUWINGEN .....	5
2.	BESTUURLIJKE SAMENVATTING.....	7
3.	SAMEN <i>WERKEN</i> AAN VEILIGHEID IN NOORD-NEDERLAND .....	8
4.	GEZAMENLIJKE PRIORITEITEN IN NOORD NEDERLAND .....	9
4.1.	JEUGD EN VEILIGHEID .....	11
4.2.	GEWELD.....	12
4.3.	WONINGINBRAKEN .....	14
4.4.	GROOTSCHALIGE INCIDENTEN EN EVENEMENTEN.....	15
4.5.	GEORGANISEERDE (ONDERMIJNENDE) CRIMINALITEIT .....	16
5.	NOORDELIJKE VERTALING LANDELIJKE VEILIGHEIDSTHEMA'S .....	18
5.1.	CYBERCRIME .....	18
5.2.	FRAUDE .....	18
5.3.	KINDERPORNO.....	18
6.	STRATEGISCHE UITGANGSPUNTEN .....	20
6.1.	UITBOUWEN BREDE VEILIGHEIDSCOALITIE.....	20
6.2.	LOKALE CONTEXTGEDREVEN VEILIGHEIDSAANPAK.....	21
6.3.	AANPAK ALCOHOL-/ DRUGSGEBRUIK EN SOCIALE PROBLEMATIEK.....	22
6.4.	SLACHTOFFERS CENTRAAL.....	23
6.5.	PERSOONSGERICHTE AANPAK .....	24
6.6.	BESTUURSRECHTELIJKE AANPAK.....	25
7.	STERKTEVERDELING EENHEID NOORD-NEDERLAND .....	27
	BIJLAGE 1: VERDELING POLITIESTERKTE NOORD-NEDERLAND .....	28
	BIJLAGE 2: VERDELING OPERATIONELE POLITIESTERKTE BASISTEAMS EN DISTRICTSRECHERCHE	29
	BIJLAGE 3: VEILIGHEIDSBEELD NOORD-NEDERLAND .....	30
	BIJLAGE 4: GEOGRAFISCH KAART BASISTEAMS .....	32



# 1. Beschouwingen

## Korte terugblik

In het vorige regionaal beleidsplan hebben we de intentie uitgesproken om samen veiligheidsvraagstukken op te gaan lossen. Dit heeft er o.a. toe geleid dat er een betere samenwerking is ontstaan tussen de drie veiligheidshuizen in Noord-Nederland en dat er samen wordt gewerkt aan het thema veilige publieke taak. We constateren ook dat door de integrale aanpak van georganiseerde criminaliteit via het RIEC-N meer gemeenten een betere informatiepositie hebben opgebouwd.

Het nieuwe samenwerkingsverband Noord-Nederland heeft geleid tot ontwikkelingen op diverse thema's. Veel veiligheidsonderwerpen zijn in noordelijk verband opgepakt en waar dat aan de orde is ook op lokaal niveau geïntensiveerd, zowel preventief als repressief. Dit heeft op meerdere thema's een positief resultaat gehad op de criminaliteitscijfers, maar helaas (nog) niet overal. Met name de woninginbraken blijken in het Noorden een hardnekkig probleem. Deze thema's verdienen nog steeds onze gezamenlijke intensieve aandacht en hebben daardoor nog steeds hoge prioriteit.

Naast deze bestaande veiligheidsthema's doen zich ook nieuwe fenomenen voor, zoals de groei van outlaw motorgangs en de rol van social media in het ontstaan van hypes waaruit rellen, onverwachte toestroom van mensen of maatschappelijke onrust kunnen voortkomen. Maar ook het groeiende aantal evenementen en de betaalde voetbalclubs brengen de nodige openbare orde risico's met zich mee en leggen een claim op de politiecapaciteit.

We hebben geleerd van het verleden en werken aan een scherpe en alerte houding ten aanzien van ontwikkelingen die mogelijk impact hebben op veiligheid. Deze ontwikkelingen zullen we daarom goed monitoren, om daar waar nodig adequaat te kunnen optreden. Dit betekent dat een optimale informatiehuishouding voorhanden dient te zijn. De komende jaren zullen we ons nog meer moeten richten op dergelijke ontwikkelingen. Dit met de slagkracht vanuit bestuursrecht en strafrecht.

## Context

2015 is het eerste jaar van een nieuwe bestuursperiode van gemeentebesturen, waarbij politieke verschuivingen een wezenlijke invloed kunnen hebben op beleid. Dit is ook een tijd waarin grote veranderingen afkomen op gemeenten, immers de drie grote decentralisaties zijn een feit, inclusief de bezuinigingsopgave. Tegelijkertijd hebben de vorming van de Nationale Politie en de ontwikkeling van het Openbaar Ministerie nog meer dan in het verleden effect op het stellen van prioriteiten. Bezuinigingen en taakstellingen op diverse fronten vragen enerzijds om meer en betere afstemming op prioriteiten en anderzijds om afgestemde veelal gezamenlijke inzet van veiligheidsvraagstukken.

## Een gemeenschappelijke veiligheidsagenda

Met de komst van de nationale politie zijn de rollen en verantwoordelijkheden binnen het politiebestedel gewijzigd. De burgemeesters en officieren van justitie hebben en houden het gezag over de politie. De minister van Veiligheid en Justitie is politiek verantwoordelijk voor de organisatie en het beheer van de nationale politie. De korpschef is belast met het beheer. Tenslotte stelt de minister de landelijke beleidsdoelstellingen voor de politie vast, gehoord hebbende de regioburgemeesters en het college van procureurs-generaal.

Vanuit deze gezamenlijke verantwoordelijkheid is op 30 juni 2014 een gemeenschappelijke veiligheidsagenda opgesteld, waarin aan de hand van gezamenlijk vastgestelde thema's afspraken gemaakt zijn over de bijdrage van een ieder aan de aanpak van deze veiligheidsproblemen. De gezagen zijn daarbij verantwoordelijk voor de sturing op de inzet van de politie. De minister zorgt voor de juiste randvoorwaarden.

De gemeenschappelijke veiligheidsagenda richt zich op de aanpak van maatschappelijke veiligheidsproblemen die zowel landelijk als lokaal spelen en waarop afstemming nodig is voor een zo optimaal mogelijk resultaat. Landelijke en lokale/regionale afspraken dienen elkaar te versterken. De uitdaging voor de periode 2015-2018 is te komen tot versterkte integrale samenwerking. Het gaat niet alleen om de strafrechtelijke aanpak, maar ook om de bestuurlijke aanpak, de preventie en om de combinatie van dwang, drang en zorg. Dit vereist nauwe samenwerking op lokaal niveau tussen politie, OM en gemeenten, waaronder een goede aansluiting tussen de sociale wijkteams, zorg- en strafrechtketen en tussen ZSM en de veiligheidshuizen. Belangrijke voorwaarden hiertoe zijn ruimte voor lokale regie en maatwerk en het samen kiezen en strategie bepalen. Om dit te kunnen realiseren investeren we in een integraal beeld door informatiedeling en gezamenlijke analyse.



De gezamenlijke ambitie zit in het leveren van een bijdrage aan de veiligheid door samenwerking tussen organisaties die een rol hebben in het veiligheidsdomein. De focus ligt op versterking van de integrale aanpak op alle niveaus, het bevorderen van de preventie, het terugdringen van recidive en het verhogen van de pakkans.

De veiligheidsagenda geeft per veiligheidsthema de focus op de aanpak en de bijdragen van de partners. De afspraken die gelden voor de eenheid Noord-Nederland, zijn in dit beleidsplan opgenomen. Aan enkele van deze prestatieafspraken en de kwantitatieve en kwalitatieve resultaten per jaar die daarbij horen, wordt nu nog gewerkt. Deze zullen in een later stadium in dit regionaal beleidsplan worden verwerkt. De prestatieafspraken voor de zogenaamde high-impact-crimes zijn van onderop door de regionale gezagen geformuleerd. Op woninginbraken, straatroven en overvallen zijn noordelijke doelstellingen geformuleerd, die zich richten op een daling van het aantal misdrijven en een stijging van het ophelderingspercentage. Voor de overige prioriteiten zijn de landelijke doelstellingen opgenomen en deze worden op een later tijdstip vertaald naar noordelijke doelstellingen.

Wezenlijk onderdeel van de veiligheidsagenda is de aanpak op gebied van zorg en hulpverlening. De drie grote decentralisaties zijn vanaf 2015 een feit, inclusief een forse bezuinigingsopgave. Dit betekent dat gemeenten ook regie voeren op de aanpak van diverse groepen die in het kader van de veiligheid ook bij ons bekend zijn, zoals overlastgevende en criminele jeugd, verlaafde dak- en thuislozen, ernstige overlastgevers, verwarde personen, etc. Er wordt gewerkt vanuit de visie: één gezin/persoon, één plan en één coördinerend sociaal werker, maar ook vanuit de zelfredzaamheid van een persoon.

Deze werkwijze is ons niet vreemd, immers binnen de veiligheidshuizen werken de strafketen en zorgketen al geruime tijd op deze manier. Wel moeten we beducht zijn op de kwetsbare personen/groepen in de samenleving die voor veel overlast zorgen en criminaliteit veroorzaken. Een goede opschaling van de aanpak van de sociale wijkteams naar specialistische teams, bijvoorbeeld het veiligheidshuis, moet gewaarborgd zijn. Er is een sterke beweging op ambulantisering, de bezuinigingen in het sociale domein leiden tot minder budget. Dit brengt risico's op overlast en onveilige situaties met zich mee. De samenwerking met de sociale wijkteams bij signalen die worden opgepikt vanuit de veiligheidsketen/politie, zijn cruciaal om escalaties te voorkomen. Binnen de diverse paragrafen in dit document besteden wij aandacht aan de drie decentralisaties per thema.



## 2. Bestuurlijke samenvatting

Veiligheid komt niet vanzelf. Een veilige buurt, dorp of stad ontstaat pas als we er samen aan werken. Niet alleen politie, justitie en bestuur, maar ook ouders, ondernemers, scholen en maatschappelijke organisaties spelen in toenemende mate een rol bij het bevorderen van de veiligheid. Samenwerking levert meer op dan wanneer we afzonderlijk op eigen kracht onveiligheid en criminaliteit aanpakken. Overigens vragen de veiligheidsproblemen zélf om samenwerking. Problemen houden zich niet aan de grenzen van één gemeente. En waar ze dat wel doen, zijn ze meestal sterk vergelijkbaar met die van de burens.

De veiligheidspartners maken met dit Regionaal Beleidsplan Veiligheid afspraken op een aantal gezamenlijke prioriteiten die door de 59 gemeenten zijn aangedragen op basis van de problemen die lokaal worden ervaren en op basis van de landelijke gemeenschappelijke veiligheidsagenda. De grootste gemene deler van de gemeentelijke prioriteiten is gecombineerd met de prioriteiten uit de gemeenschappelijke veiligheidsagenda. Dit alles leidt tot vijf prioriteiten die we de komende vier jaren in Noord-Nederland voorop stellen en een noordelijke doorvertaling van vier landelijke veiligheidsthema's. De vijf noordelijke prioriteiten zijn:

- jeugd en veiligheid;
- geweld;
- woninginbraken;
- grootschalige incidenten en evenementen;
- georganiseerde criminaliteit.

In aanvulling op de noordelijke prioriteiten worden vanuit de gemeenschappelijke veiligheidsagenda cybercrime, fraude en kinderporno doorvertaald in een noordelijke aanpak.

De uitwerking van elke genoemde prioriteit begint met een korte terugblik op resultaten en ontwikkelingen uit de achterliggende periode en daarna volgt welke ambitie we nastreven en welke afspraken nodig zijn om dit te realiseren. Overmatig alcohol- en/of drugsgebruik vormen veelal de basis van veiligheids- en gezondheidsproblemen en er zijn overlastmeldingen waarachter een bredere sociale problematiek schuilgaat. Reden om de aanpak van beide problematieken mee te nemen in de noordelijke samenwerking.

De gekozen prioriteiten komen nadrukkelijk niet in de plaats van andere lokale prioriteiten. Het zijn thema's die extra aandacht vragen en waarop we forse winst willen boeken door samen te werken. Telkens willen we daarbij voor ogen houden dat, wat lokaal kan, we ook lokaal doen en wat regionaal beter kan, pakken we regionaal samen op. Daarbij telt niet alleen de inspanning, maar vooral het resultaat en dat moet voelbaar zijn voor daders, herkenbaar voor slachtoffers en merkbaar voor de samenleving. Onze uitgangspunten hierbij zijn:

- het uitbouwen van de brede veiligheidscoalitie;
- lokale contextgedreven veiligheidsaanpak;
- aanpak alcohol-/drugsgebruik en sociale problematiek;
- slachtoffers centraal;
- persoonsgerichte aanpak
- bestuursrechtelijke aanpak.



### 3. Samen *werken* aan veiligheid in Noord-Nederland

Zoals in de Politiewet is aangegeven stellen de burgemeesters en de hoofdofficier van justitie, met inachtneming van de landelijke doelstellingen, het gezamenlijk beleid van de eenheid Noord-Nederland en de verdeling van de beschikbare politiesterke vast. Dit regionale beleidsplan voor Noord-Nederland vormt het gezamenlijke kader van de 59 gemeenten, het OM en de politie. Het concept van dit plan is, voorafgaand aan de vaststelling, door de burgemeesters ter consultatie aan de gemeenteraden voorgelegd.

#### Wat willen we bereiken? Gezamenlijke ambitie

We willen dat Noord-Nederland een veilige omgeving is en blijft voor inwoners, bezoekers en bedrijven. Dat kan alleen als we als veiligheidspartners vertrouwen geven aan burgers en bedrijven en andersom dat zij vertrouwen hebben in ons als veiligheidspartners. Om dit vertrouwen verder te vergroten, blijven we op tal van onderwerpen verbinding zoeken. We staan midden in de samenleving en vragen van onze samenleving eigen initiatief en bijdrage bij de aanpak van veiligheidsvraagstukken. We geven invulling aan de integrale aanpak van gezamenlijk ervaren veiligheidsproblemen. Onze ambities zijn hoog. Meer veiligheid, meer betrokkenheid en meer vertrouwen in elkaar.

Onveiligheid trekt zich weinig aan van gemeentegrenzen. Veel lokale problemen strekken zich ook uit tot (ver) buiten de gemeente. Afhankelijk van de problematiek vraagt dit naast een lokale aanpak ook om districtelijke, noordelijke of landelijke samenwerking. Samenwerking dus als resultante van de stapeling van lokale problemen en als aanvulling op de plaatselijke inspanningen van gemeenten, OM en politie. De landelijke schaal waarop politie en OM zijn georganiseerd, biedt in dit kader voordelen: landelijke deskundigheid kan worden aangewend voor lokale problemen en bij grote zaken of calamiteiten kan bovenlokaal capaciteit worden ingezet (vanuit de andere basisteams, districten, of zelfs vanuit het land). De basisteamchef is gemandateerd om onder het gezag van de driehoek politiecapaciteit aan te wenden voor geprioriteerde veiligheidsproblemen.

Om onze ambities te realiseren, zijn we steeds meer afhankelijk van elkaar. Gemeenten, OM en politie werken intensief samen met burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties en verenigingen aan de aanpak van onveiligheid en overlast in de eigen leefomgeving. Wij gaan er vanuit dat we in co-creatie de komende jaren meer vanuit initiatieven van onze inwoners in samenwerking aan veiligheid gewerkt gaat worden. Vanuit deze optiek hebben gemeenten de lokale regie op probleemgerichte aanpak en verantwoordelijkheid voor de bovenlokale en regionale afstemming tussen veiligheidspartners en andere gemeenten.

#### Informatie en analyse

Centraal in de ontwikkeling van een adequaat integraal veiligheidsbeleid staat de opbouw van een goede informatiepositie en analyse. Afstemming en structurering van de informatievoorziening is de basis voor het maken van de juiste keuzes in de gemeenschappelijke aanpak van problemen. Deze keuzes zijn de basis voor een efficiënte inzet van capaciteit en middelen; informatiegestuurde veiligheidszorg. Hiervoor zijn objectieve informatie gecombineerd met subjectieve informatie van belang. Veiligheidspartners beschikken elk over specifieke informatie en hebben hierin een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De komende jaren wordt meer geïnvesteerd in het inwinnen van informatie: welke problemen spelen er, welke informatie is nodig, etc. Informatieproducten zijn de basis voor besluitvorming (prioriteiten) op noordelijk en lokaal niveau.





## 4. Gezamenlijke prioriteiten in Noord Nederland

### Meer resultaat door samenwerking

Het aanpakken van onveiligheid doen we gezamenlijk: lokaal, regionaal en landelijk. De gemeente bepaalt samen met haar partners de lokale prioriteiten. Op landelijk niveau is door de minister, de regioburgemeesters en het college van procureurs-generaal een gemeenschappelijke veiligheidsagenda opgesteld, met gezamenlijk vastgestelde thema's en afspraken over ieders bijdrage aan de aanpak van deze veiligheidsproblemen.

In Noord-Nederland willen we door samenwerking doelen realiseren. Veel gemeentelijke prioriteiten komen overeen. En niet toevallig zijn dit voor een groot deel ook de landelijke prioriteiten. Door op deze gezamenlijke prioriteiten verregaand samen op te trekken, ontstaat een grotere effectiviteit van de aanpak. Dit gegeven vormt het uitgangspunt voor dit regionaal beleidsplan. Onze gezamenlijke ambities en aanpak hebben we hierin vastgelegd.

### Gemeenschappelijke prioriteiten in Noord-Nederland

De lokale prioriteiten van alle 59 gemeenten en de input vanuit politie en OM vormen de basis voor dit beleidsplan. Deze prioriteiten en de landelijke prioriteiten van politie en OM zijn gebundeld en gerangschikt conform de veiligheidsthema's van het VNG-model 'Kernbeleid Veiligheid' in een totaaloverzicht van prioriteiten (zie tabel pagina 10).

De grootste gemene deler van deze prioriteiten komt overeen met de veiligheidsthema's in de landelijke veiligheidsagenda. De meest voorkomende lokale prioriteiten en de landelijke veiligheidsagenda leiden, samen met de impact op slachtoffers als belangrijke graadmeter en gebeurtenissen uit het recente verleden, tot de gemeenschappelijke prioriteiten in Noord-Nederland. Deze keuze wordt ondersteund door het veiligheidsbeeld (bijlage 3). In Noord-Nederland komen we voor de periode 2015-2018 uit op de volgende gemeenschappelijke prioriteiten:

- Jeugd en veiligheid;
- Geweld;
- Woninginbraken;
- Grootschalige incidenten en evenementen;
- Georganiseerde criminaliteit.

Behoudens de georganiseerde criminaliteit kan bij deze prioriteiten de conclusie worden getrokken dat veelal overmatig alcohol- en/of drugsgebruik de basis vormt van veiligheids- en gezondheidsproblemen. Een andere punt dat mogelijk meer gezamenlijke aandacht vraagt, zijn overlastmeldingen waarachter een bredere sociale problematiek schuilgaat. Reden om de aanpak van beide problematieken mee te nemen in de noordelijke samenwerking (hoofdstuk 6.3).

De gemeenschappelijke prioriteiten komen nadrukkelijk niet in de plaats van de lokale prioriteiten, maar zijn een weergave van de thema's waarop we willen samenwerken en die extra aandacht vragen.

Landelijk zijn ondermijnende criminaliteit, cybercrime, fraude, kinderporno en High Impact Crimes (waaronder jeugd) benoemd als prioritaire thema's. Deze overlappen grotendeels met de noordelijke gemeenschappelijke prioriteiten. Jeugd en veiligheid, geweld en woninginbraken passen binnen de landelijke definitie van High Impact Crimes. Ondermijnende criminaliteit vertoont veel raakvlakken met georganiseerde criminaliteit.

Realisatie van de landelijke ambities is alleen mogelijk als er in de eenheden, in samenwerking met partners, invulling aan wordt gegeven. De landelijke doelstellingen zijn daarom integraal opgenomen in dit beleidsplan, deels verweven met de noordelijke thema's en voor zover relevant doorvertaald in een noordelijke aanpak. Het uitgangspunt is, dat er substantiële ruimte blijft in de beschikbare politiecapaciteit voor de realisatie van lokale afspraken over de inzet van politie.

### Hoe willen we dit realiseren?

De veiligheidspartners maken bindende afspraken op de gezamenlijke prioriteiten. Het regionaal beleidsplan Noord-Nederland 2015-2018 geeft hiervoor de kaders aan.

Om doelen te bereiken en de effectiviteit van de aanpak te vergroten, gaan we uit van:

- dat wat lokaal kan, doen we lokaal en dat wat regionaal beter kan, pakken we samen op;
- politiek primaat voorop: inzet op lokale prioriteiten (raden) en landelijke (minister);
- aantoonbare impact: niet de inspanning telt, maar het resultaat;



- voelbaar (daders), herkenbaar (slachtoffers) en merkbaar (de samenleving);
- lokale contextgedreven veiligheidsaanpak;
- onderhouden en uitbouwen van een brede veiligheidscoalitie;
- oplossingsgericht en informatiegestuurd samenwerken op de prioriteiten;
- persoonsgerichte aanpak
- bestuursrechtelijke aanpak.

## Totaaloverzicht prioriteiten

prioriteiten 2015-2018 (indeling volgens Kernbeleid Veiligheid)	1. Veilige woon- en leefomgeving									2. Bedrijvigheid en Veiligheid			3. Jeugd en Veiligheid	4. Fysieke veiligheid	5. Integriteit en veiligheid		
	algemene overlast	alcohol/drugeverlast	woninginbraken	autokraak	fietsendiefstal	vernieling	Geweld incl. straatroven, overvallen, huiselijk geweld en uitgaansgeweld	dieren mishandeling	veiligheidsgevoel	hotspot: centrum/uitgaansgebied/veilig uitgaan - link met uitgaansgeweld	hotspot: bedrijventerreinen	Veilige evenementen	overlast en criminaliteit door jeugd(groepen)	verkeersveiligheid/ alcohol in het verkeer	georganiseerde criminaliteit	polarisatie en radicalisering	aanpak illegaliteit en vreemdelingen
gemeente																	
1. Aa en Hunze																	
2. Achtkarspelen																	
3. Ameland																	
4. Appingedam																	
5. Assen																	
6. Bedum																	
7. Bellingwedde																	
8. Borger-Odoorn																	
9. Coevorden																	
10. Dantumadiel																	
11. De Fryske Marren																	
12. De Marne																	
13. De Wolden																	
14. Delfzijl																	
15. Dongeradeel																	
16. Eemsum																	
17. Emmen																	
18. Ferwerderadiel																	
19. Franekeradeel																	
20. Groningen																	
21. Grootegast																	
22. Haren																	
23. Harlingen																	
24. Heerenveen																	
25. Het Bildt																	
26. Hoogeveen																	
27. Hoogezand-Sappemeer																	
28. Kollumerland en Nieuwkruisland																	
29. Leek																	
30. Leeuwarden																	
31. Leeuwarderadeel																	
32. Littenseradiel																	
33. Loppersum																	
34. Marum																	
35. Menameradiel																	
36. Menterwolde																	
37. Meppel																	
38. Midden-Drenthe																	
39. Noordenveld																	
40. Oldambt																	
41. Ooststellingwerf																	
42. Opsterland																	
43. Pekela																	
44. Schiermonnikoog																	
45. Slochteren																	
46. Smallingerland																	
47. Stadskanaal																	
48. Súdwest-Fryslân																	
49. Ten Boer																	
50. Terschelling																	
51. Tynaarlo																	
52. Tytsjerksteradiel																	
53. Veendam																	
54. Vlagtwedde																	
55. Vlieland																	
56. Westerveld																	
57. Weststellingwerf																	
58. Winsum																	
59. Zuidhorn																	
<b>TOTAAL</b>	27	26	40	4	5	2	41	0	3	17	1	18	51	17	16	0	0
Politie																	
Openbaar Ministerie																	



## 4.1. Jeugd en veiligheid

De veiligheid in de toekomst ligt bij de jeugd van nu. De gedachte hierachter is dat als jeugdigen opgroeien in een veilige omgeving, ze minder snel overlast zullen veroorzaken of het criminele circuit in gaan. Overlast is subjectief, zeer contextafhankelijk en de mate waarin het wordt ervaren, verschilt per persoon. Niettemin geven we in heel Noord-Nederland de aanpak van jeugdoverlast een hoge prioriteit.

### Terugblik

Met het grootste deel van de jongeren in Noord-Nederland gaat het goed. Het feit dat in het Noorden de aantallen jeugdige delinquenten en overlastmeldingen afnemen, bevestigt dit beeld. Overigens is in enkele gemeenten juist wel een toename van meldingen overlast.

We hebben wel zorgen over de relatief kleine groep jongeren waar het niet goed mee gaat. Het beeld is dat het aantal risicojongeren of hun impact op de veiligheid(sbeleving) niet kleiner is geworden. Armoede, afkomst gecombineerd met onderwijsachterstand en een weinig perspectief op werk vergroten de kans dat deze kwetsbare groep jongeren in de criminaliteit komt.

### Ontwikkelingen

Jongeren plegen in wisselende samenstellingen strafbare feiten en zijn regelmatig actief in een breed spectrum van criminele activiteiten. Een groepsgerichte aanpak alleen is hierdoor niet langer effectief, maar er is een combinatie met probleem- en dadergerichte benadering nodig.

Verder nemen ook de ontwikkelingen op internet een hoge vlucht. Jongeren groeien op in een tijd waarin het 'world wide web' vast onderdeel is van hun ontwikkeling. Internet is een mooi medium met ongekende mogelijkheden, maar brengt ook risico's met zich mee. Grooming, identiteitscriminaliteit en pesten via social media zijn daarvan slechts enkele voorbeelden.

Organisatorisch gebeurt er veel op het gebied van jeugd; gemeenten worden primair verantwoordelijk voor de jeugdzorg (transitie jeugdzorg, bezuinigingstaakstelling). Dat geeft onrust, maar biedt ook kansen doordat gemeenten meer instrumenten in handen krijgen die kunnen bijdragen aan het oplossen van problemen met jongeren. De Veiligheidshuizen in het Noorden ondersteunen bij een integrale aanpak van probleemjongeren met dwang, drang en zorg.

### Ambitie

Kinderen moeten veilig op kunnen groeien. Iedere betrokkene (van ouder tot professional) neemt daarvoor verantwoordelijkheid vanuit zijn/haar rol.

Door een gezamenlijke preventieve aanpak wordt voorkomen dat jongeren ernstige overlast veroorzaken en doorgroeien naar een criminele carrière. Daar waar al sprake is van ernstige overlast en/of criminaliteit, wordt dit door een sluitende ketenaanpak effectief aangepakt.

Door een preventieve aanpak op het gebied van veilig internetgebruik zijn jongeren en hun ouders zich bewust van de risico's van internetgebruik en daardoor weerbaar.

### Aanpak

- Gemeenten nemen het initiatief in de versterking van het jeugdveiligheidsbeleid. Om dit binnen de transities van het sociale domein stevig te borgen, wordt hier op zowel regionaal als lokaal niveau aan gewerkt. Lokaal worden gemeentelijke structuren voor uitvoering van nieuwe zorgtaken opgezet en vraagstukken op (jeugd)veiligheid voldoende geborgd. Veiligheidshuizen zorgen voor het agenderen van de (jeugd)veiligheidsvraagstukken voor de transities op regionaal niveau. Zij adviseren waar nodig gemeenten over het borgen van de zorgstructuren (en opschalingstructuren).
- Met betrekking tot ontwikkelingen op internet en bewustwording van de risico's van internetgebruik wordt de komende periode gebruikt om de betrokkenheid en mogelijke invulling van gemeenten, politie en OM bij veilig internetgebruik te onderzoeken.
- Hinderlijke, overlastgevende en criminele jeugdgroepen worden aangepakt vanuit het uitgangspunt: één groep, één plan. De volgende werkwijze wordt gehanteerd:



- De politie brengt de problematische jeugdgroepen en jongerenproblematiek in beeld met de landelijk overeengekomen methode (groepsscan<sup>1</sup>) in de gebiedsscans. Op basis van de scan wordt een rapportage Problematische Jeugdgroepen opgesteld.
- De gemeente bundelt en analyseert interne en externe informatie om tot een integraal gedragen probleemstelling op deze groep te komen, die wordt besproken in de driehoek. Op basis hiervan kan gekozen worden voor het aanpakken van de jeugdgroep. Er kan gekozen worden voor een persoons-, groeps- of domeingerichte aanpak of een combinatie hiervan.
- Een persoonsgerichte (keten)aanpak (PGA) voor individuele problematische/criminele jongeren wordt opgesteld met eventuele ondersteuning van het Veiligheidshuis.
- In zowel de groeps- als persoonsgerichte aanpak geldt dat de samenwerkingspartners op het gebied van zorg, drang en dwang een sluitende keten vormen en wordt nauw samengewerkt met ouders, bewoners, scholen, welzijnsinstellingen, ondernemers, etc.
- Er wordt door gemeenten optimaal gebruik gemaakt van bestuursrechtelijk instrumentarium, zoals de Wet Maatregelen Bestrijding Voetbalvandalisme en Ernstige Overlast, gebiedsaanwijzingen/-ontzettingen op basis van de APV en de nieuwe Drank- en Horecawet (DHW). Met specifieke aandacht op lokaal en regionaal niveau voor het drank- en drugsgebruik onder jongeren (zie 4.5).
- Korte doorlooptijden dragen bij aan de vermindering van recidive, omdat de interventie snel volgt op het delict. Politie en OM voldoen aan de landelijk vastgestelde normen in de jeugdstrafrechtketen voor minderjarige verdachten en Halt-verwijzingen. ZSM zorgt voor verkorten van doorlooptijden bij de afhandeling van strafzaken en bovendien wordt het strafrecht waar nodig selectief ingezet; als er andere, betere oplossingen zijn kunnen ketenpartners daar in een vroeg stadium voor kiezen.

#### Concrete afspraken en prestatie-indicatoren

De afspraken voor jeugd en veiligheid zijn een richtinggevend kader met ruimte voor maatwerk. Concretisering gebeurt op lokaal niveau. Concrete afspraken dienen parallel te lopen met de resultaten die landelijk nog worden afgesproken.

- Schoolveiligheid is bij voorkeur een vast onderdeel van de integrale veiligheidsplannen van de gemeenten. In de periode 2015-2018 stimuleren gemeenten het ontwikkelen en gebruik van schoolveiligheidsplannen/zorgteams door scholen. De politie draagt zorg voor een contactpersoon voor scholen.
- Er wordt een Noordelijke Preventieve Aanpak Veilig Internetgebruik Jongeren ontwikkeld.
- Door het aanpakken van PJG's daalt het aantal overlastincidenten Jeugd, neemt de recidive af en neemt het aantal strafbare feiten af.
- Doorlooptijden: aan het einde van dit jaar zijn afspraken hierover vastgesteld.
- Schade veroorzaakt door jongeren wordt zoveel mogelijk verhaald op de personen zelf of hun ouders. Gemeenten spannen zich in om dit, in samenwerking met het OM, uiterlijk eind 2015 te realiseren.

## 4.2. Geweld

Onder geweld verstaan we uitgaansgeweld, geweld tegen werknemers met een publieke taak (VPT), huiselijk geweld, eengerelateerd geweld, homofoob geweld, kindermishandeling, overvallen en straatroven. Geweld heeft een grote impact op slachtoffers en hun omgeving. Geweld is een groot maatschappelijk probleem en komt in Noord-Nederland nog steeds te veel voor in buurten en wijken, in uitgaansgelegenheden en in thuissituaties. Wij tolereren geen geweld.

#### Terugblik

Landelijk neemt het aantal geweldsmisdrijven af. De daling in Noord-Nederland is iets minder sterk dan landelijk. Uitgaansgeweld wordt in verschillende noordelijke gemeenten als een probleem ervaren. Ontwikkelingen daarin zijn moeilijk af te leiden uit politiecijfers, omdat uitgaansgeweld niet als zodanig worden geregistreerd. Het aandeel van huiselijk geweld in het totaal aantal geweldsincidenten vertoont een stijgende lijn. Dat wil niet automatisch zeggen dat huiselijk geweld toeneemt, wel dat we er meer aandacht voor hebben gekregen en vooral actie hebben ondernomen. De aangiftebereidheid bij huiselijk geweld is laag. In meer dan de helft van de gevallen waar een huisverbod is opgelegd, is

---

<sup>1</sup> De huidige shortlist wordt in 2015 vervangen door de nieuwe groepsscan



daarna geen politie-interventie meer geweest. Bij hardnekkige recidivisten hebben opeenvolgende interventies blijkbaar onvoldoende effect.

Veel geweldsdelicten worden gepleegd onder invloed van (meerdere) genotmiddelen. Middelengebruik speelt een rol bij uitgaansgeweld, maar ook bij huiselijk geweld.

### Ontwikkelingen

In Noord-Nederland is een concept Regiovisie Huiselijk Geweld opgesteld waarin richting wordt gegeven aan de geïntegreerde aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast dienen gemeenten ook een bovenlokaal Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK) in te stellen, met als doel één meldpunt voor alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling en meer samenhang in de aanpak ervan.

Gemeenten en de zorgpartners zijn in mei 2014 gezamenlijk gestart met een pilot Inzet Tijdelijk Huisverbod bij (een vermoeden van) kindermishandeling. Met deze methodiek wordt een brug geslagen tussen enerzijds de politie als poortwachter en anderzijds de instellingen/ hulpverleners als ontvanger van meldingen en zorgsignalen kindermishandeling. In 2015 wordt de pilot geëvalueerd en eventueel voortgezet.

Een relatief nieuw fenomeen is het uiten van bedreigingen of oproepen tot massale actie via social media. We hebben geen indicatie dat in Noord-Nederland sprake is van een zorgwekkende stijgende lijn. Wel is het zaak dat zowel politie als gemeenten social media goed monitoren om escalaties te kunnen voorkomen. Goed thuis raken op het terrein van social media is nodig om problemen vroegtijdig te kunnen detecteren, duiden en adequaat te kunnen interveniëren.

Een recent onderzoek in politieregistraties naar homogeweld wijst uit dat de omvang van het probleem in Noord-Nederland niet zo groot is. Er is nog weinig bekend over de grootte van het aandeel niet-geregistreerde homogeweld.

Straatroven en overvallen komen in Noord-Nederland relatief gezien weinig voor. Tegelijkertijd is in de aantallen een dalende trend te zien.

Landelijk is een dalende trend in VPT-zaken te zien. Die daling is echter niet in alle sectoren te zien (o.a. woningcorporaties, zorginstellingen, scholen). Blijvende aandacht voor de aanpak van agressie en geweld tegen medewerkers met een publieke functie is nodig.

### Ambitie

Geweld accepteren we niet. Onze aanpak richt zich op het realiseren van een daling van het aantal geweldsmisdrijven en op het vergroten van de pakkans van daders. Als basis voor een effectieve integrale aanpak hebben we een gezamenlijk beeld van aantallen, probleemgebieden, oorzaken en effecten van maatregelen.

### Aanpak

- Bevorderen aangiftebereidheid bij alle vormen van geweld.
- Op basis van vroegtijdige informatie-uitwisseling en een gemeenschappelijke analyse wordt vanuit diverse partners een gerichte aanpak van de geweldsproblematiek uitgevoerd.
- In uitgaansgebieden trekken politie en gemeente gezamenlijk op om uitgaansgeweld te beteugelen. Horecabeleid is lokaal maatwerk, de handhavingsparagraaf dient concrete afspraken te bevatten over inzet van politie, BOA's/toezichthouders en handhavers DHW.
- Bij huiselijk en seksueel geweld richten interventies zich bij voorkeur niet enkel op de dader, maar ook op het systeem waarbinnen het delict wordt gepleegd (gezin, partner, afhankelijkheidsrelatie). Hiervoor is een integrale aanpak nodig, bestaande uit een combinatie van strafrechtelijke interventies met zorg, opvang en hulpverlening.
- Het opleggen van een huisverbod met de daarbij behorende hulpverlening is een belangrijk instrument dat om blijvende aandacht vraagt. De politie geeft een kwaliteitsimpuls aan het interne proces o.a. door gerichte voorlichting/instructie aan alle betrokken onderdelen en het instellen van een vaste pool van HOvJ's-Huisverbod in alle districten. De gemeenten werken samen om tijdige en intensieve hulpverlening bij huisverboden blijvend te organiseren.
- Voor de ketenaanpak huiselijk geweld ontwikkelen we een beperkt aantal essentiële indicatoren die iets zeggen over de daadwerkelijke resultaten van de aanpak huiselijk geweld.
- Persoonsgerichte integrale aanpak van recidivisten van huiselijk geweld. Het Veiligheidshuis speelt hierin een belangrijke rol.



- Politie vraagt bij geweldsincidenten toestemming voor controle op alcohol- en drugsgebruik en registreert om inzicht te verkrijgen als basis voor integrale aanpak. Gemeenten zetten bij alcoholpreventie hun bevoegdheid in het kader van de DHW in.
- Voor VPT wordt projectmatig ingezet op versterking bestuurlijke lokale aanpak, het ondersteunen van werkgevers bij de toepassing van de acht VPT-maatregelen en de ketenaanpak van geweldsincidenten en agressie. De VPT-maatregelen bevatten o.a. normstelling, registratie, aangifte en nazorg, met speciale aandacht voor een goede afhandeling van aangiften. Tevens wordt ingezet op verbreding van de VPT-handleiding 'Veilig Oud en Nieuw' naar een handleiding evenementen.

#### Concrete afspraken en prestatie-indicatoren

In gemeenten waar geweld, in welke vorm dan ook, een probleem is, werken we vanuit een standaard aanpak, waarbij:

- sprake is van een gezamenlijke probleemanalyse met input van alle relevante partijen
- concrete afspraken gemaakt worden over ieders activiteiten met een concreet tijdpad
- lessons learned worden vastgelegd na een gezamenlijke evaluatie.

De aanpak op straatroven en overvallen is gericht op een daling van het aantal misdrijven en het verhogen van het ophelderingspercentage. Noordelijke ambitie op basis van de gemeenschappelijke veiligheidsagenda is:

Streefcijfer aantal misdrijven	Ambitie 2015	Ambitie 2016	Ambitie 2017	Ambitie 2018
Aantallen straatroven	170	162	155	155
Aantallen overvallen	95	90	85	80
Streefcijfer ophelderingspercentage	Ambitie 2015	Ambitie 2016	Ambitie 2017	Ambitie 2018
Ophelderingspercentage straatroven	46%	46%	46%	46%
Ophelderingspercentage overvallen	55%	55%	55%	55%

### 4.3. Woninginbraken

Woninginbraken hebben doorgaans een enorme impact op slachtoffers en hierdoor wordt het veiligheidsgevoel van burgers fundamenteel aangetast. Het is geen geringe opgave om de toename van de woninginbraken een halt toe te roepen, maar we zullen ons hier gezamenlijk volledig voor inzetten.

#### Terugblik

Ten tijde van het vorige beleidsplan constateerden we al een forse stijging van het aantal woninginbraken. Ondanks onze inspanningen, zoals het 'donkere dagen offensief', hebben we de stijgende trend in woninginbraken niet kunnen keren. Dit staat haaks op de landelijke trend van een lichte daling. Het aantal woninginbraken gerelateerd aan het inwonertal ligt in Noord-Nederland nog wel lager dan het landelijk gemiddelde, maar een forse en gerichte inzet is nodig om ervoor te zorgen dat het aantal inbraken weer wordt teruggebracht naar een niveau dat past bij het Noorden. Inbraken komen in alle gemeenten voor, maar tussen gemeenten zijn wel grote verschillen. Uit gebiedsscans blijkt dat er binnen gemeenten hotspots zijn en dat soms sprake is van dadergroepen of meerplegers. Voor een integrale aanpak en gerichte interventies blijven analyse en het delen van informatie onverminderd van cruciaal belang. Ervaringen in gemeenten laten zien dat het mogelijk is om met een gerichte inzet van preventieve en repressieve maatregelen, het aantal woninginbraken terug te dringen. Burgerparticipatie is in de strijd tegen woninginbraken een krachtig instrument gebleken.

#### Ontwikkelingen

Er zijn indicaties voor mobiel banditisme en fluïde netwerken, dit dient nader onderzocht te worden. Dit geldt ook voor het veronderstelde verband tussen woninginbraken en economische situatie in een gebied; in dat geval zou met de huidige economische crisis een verdere toename van woninginbraken kunnen worden verwacht.

Bij de aanpak van woninginbraken wordt een breed scala aan (preventieve en repressieve) interventies ingezet. Dat een gezamenlijke focus werkt, is gebleken uit ervaringen in het Noorden en elders. Maar het inzicht in de effectiviteit van de diverse methodes, mede afhankelijk van het soort buurt en de problematiek, dient te worden vergroot. Informatiegestuurd werken is hierbij belangrijk. Om meer aan de voorkant van het probleem te komen moet de focus verschuiven van achteruitkijken naar voorspellen.



## Ambitie

Onze inzet is er op gericht om via zowel preventieve als repressieve acties een vermindering van woninginbraken te realiseren. Als basis voor een effectieve integrale aanpak hebben we een gezamenlijk beeld van aantallen, probleemgebieden, oorzaken en effecten van maatregelen.

## Aanpak

- Als basis voor een integrale lokale aanpak wordt de analyse versterkt. Gezamenlijk wordt voor de eenheid een analyse uitgevoerd naar fenomenen als mobiel banditisme, sociaal-economische invloeden op ontwikkelingen in woninginbraken, verschuivingen van stad naar platteland, etc.
- Gemeenten stellen samen met (lokale) partners prestatieafspraken op ter bestrijding van woninginbraken.
- Gemeenten stimuleren burgerparticipatie (Burgernet) om de sociale cohesie te verhogen in de gebieden die het meest vatbaar zijn voor woninginbraken. Tevens werken ze aan de bewustwording van inwoners over risico's die ze lopen als de woning makkelijk te betreden is en stimuleren inwoners om hun huizen beter te beveiligen (bv Keurmerk Veilig Wonen).
- Het OM maakt afspraken in de strafrechtketen specifiek gericht op het voorkomen van recidive bij (jeugdige) woninginbrekers.
- De focus ligt op de persoonsgerichte aanpak van veel- en meerplegers welke moet leiden tot beperking van recidive. Dit in samenwerking met de veiligheidshuizen.
- De inzet van de politie is gericht op het vergroten van de pakkans. Vergroten heterdaadkracht, informatievoorziening en snellere afhandeling van heterdaadverdachten (ZSM) zijn hierbij van groot belang.
- Samen organiseren we dat een digitaal opkoopregister mogelijk wordt ter bestrijding van helingpraktijken. Daaraan gekoppeld wordt een bestuurlijke aanpak van heling ontwikkeld, indien mogelijk in samenhang met de strafrechtelijke aanpak.

## Concrete afspraken en prestatie-indicatoren

De ambitie kan alleen gerealiseerd worden als een ieder zijn bijdrage levert aan deze aanpak. Dat betekent dat zowel lokaal, regionaal als landelijk gestuurd moet worden op betrokkenheid bij de aanpak van alle partijen. In Noord-Nederland streven we komende jaren naar een intensivering van de aanpak woninginbraken met als doel een substantiële daling van het aantal woninginbraken en een verhoging van het ophelderingspercentage. We willen dit bereiken op de volgende manier:

- een integrale aanpak: samen doen
- een succesvolle aanpak bestaat uit maatregelen in alle vijf fasen van een woninginbraak: preventie, verdachte situatie, heterdaad, heterdaad strafvorderlijk en opsporing. Om langetermijneffect te hebben moeten alle activiteiten met elkaar in balans zijn in het betreffende gebied
- een bestuurlijk contactpersoon vanuit Noord-Nederland als aanspreekpunt voor de programmamanager.

Noordelijke ambitie op basis van de gemeenschappelijke veiligheidsagenda is:

Streefcijfer aantal misdrijven	Ambitie 2015	Ambitie 2016	Ambitie 2017	Ambitie 2018
Woninginbraken totaal (incl poging)	6.682	6.400	6.000	5.500
Woninginbraken voltooid	5.120	5.000	4.800	4.500
Streefcijfer ophelderingspercentage	Ambitie 2015	Ambitie 2016	Ambitie 2017	Ambitie 2018
Ophelderingspercentage woninginbraken	13,5%	14%	14,5%	15%

## 4.4 Grootschalige incidenten en evenementen

Het Noorden kent veel grote(re) evenementen en we hebben ervaren dat social media grote hypes kunnen veroorzaken. Dit alles brengt de nodige openbare orde risico's met zich mee en legt een claim op de politiecapaciteit.

### Terugblik

Recente gebeurtenissen hebben laten zien dat ook in een kleine en rustige kern zich grote incidenten kunnen voordoen. In het verlengde hiervan hebben gemeenten de voorbereiding van evenementen in het Noorden aangescherpt en heeft de politie gewerkt aan de professionalisering van grootschalig optreden (scherp, alert en weerbaar).



Met de maatschappelijke onrust rondom de gaswinning in Groningen, de windmolens in Drenthe en de economische ontwikkelingen in het Noorden, is de kans groot dat de regio langere tijd onrustig blijft. Voor de komende periode zal dit waarschijnlijk actueel blijven.

### Ontwikkelingen

We constateren een toename van evenementen, en dan vooral evenementen met een hogere risicoklasse C. Het betaald voetbal vraagt meer aandacht. Noord-Nederland heeft betaald voetbalclubs in de Eredivisie en de Jupilerleague. In de planning van voetbalwedstrijden is de KNVB dominant, daar hebben we weinig invloed op. Uit analyses blijkt dat veel problemen rondom het voetbal en evenementen direct samenhangen met alcohol- en druggebruik en met groepsgedrag.

Bij enkele gebied overstijgende evenementen en bij grootschalige en ernstige calamiteiten is de veiligheidsregio betrokken en heeft de regie op crisisbeheersing en grip-situaties. De veiligheidsregio is marginaal betrokken geweest bij het eerste beleidsplan. Het overleg met de drie veiligheidsregio's wordt geïntensiveerd op de terreinen waar de raakvlakken zijn. De landelijke Handreiking Evenementenveiligheid dient voor de betrokken organisaties als uitgangspunt voor de organisatie van veiligheid rondom evenementen.

### Ambitie

Onze gezamenlijke inzet is gericht op een goede voorbereiding van risicovolle en grootschalige evenementen, het verminderen van politie-inzet en een adequate reactie op onveiligheid en calamiteiten. Dit betekent alertheid en paraatheid op momenten die er toe doen.

### Aanpak

- Gezamenlijk werken aan een goede informatiepositie en een gezamenlijke strategie (preventief, bestuurlijk, strafrechtelijk) om problemen te voorkomen of op te lossen.
- Inzet van de gemeenten op alcoholgebruik rondom evenementen; de aangepaste Drank en Horecawet geeft de gemeenten een extra instrument in handen. Inzet van gemeentelijke Boa's Openbare Ruimte onder operationele regie van de politie.
- Gemeenten implementeren het in de veiligheidsregio's vastgestelde evenementenbeleid dat past binnen de kaders van de Landelijke Handreiking Evenementenveiligheid.
- Aandacht voor aantallen en planning van evenementen bovenlokaal; evenementen goed op elkaar afstemmen, zodat een problematische samenloop wordt vermeden en capaciteit goed kan worden gemanaged.
- Een gezamenlijke voorbereiding om de veiligheid rondom evenementen te waarborgen.
- De inzet van de politie is gericht op professioneel grootschalig optreden, paraatheid en een effectieve social media strategie.

### Concrete afspraken en prestatie-indicatoren

De inspectie Gezondheidszorg en de Inspectie Veiligheid en Justitie hebben in 2010/2011 gezamenlijk onderzoek gedaan naar de evenementenveiligheid in Nederland.<sup>2</sup> Het rapport heeft een reeks verbetervoorstellen opgeleverd. De ambitie in Noord is om gezamenlijk verbeteringen te realiseren zoals aanbevolen in het rapport van de inspecties.

## 4.5 Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit

Georganiseerde of ondermijnende criminaliteit is een maatschappelijk probleem. Het zorgt niet alleen voor veel onveiligheid en overlast bij de bevolking, maar ook voor minder zichtbare, sluipende ontwrichting en ondermijning van de samenleving door de verwevenheid van de onder- met de bovenwereld. Deze criminaliteit is vaak onzichtbaar, maar kan zich ook manifesteren in de publieke ruimte door intimidatie, geweld en de verwerving van machtsposities. Waar daders vaak bovenregionaal en/of internationaal opereren, heeft ondermijnende criminaliteit tegelijkertijd op lokaal niveau veel uitingsvormen en verbindingen. Er is sprake van beroepscriminelen en facilitators die een (sleutel)rol spelen in samenwerkingsverbanden en netwerken die in toenemende mate fluïde van karakter zijn. Zij zijn niet zelden actief op verschillende criminele markten. Strikt onderscheid tussen

<sup>2</sup> Rapport getiteld: "veiligheid en gezondheidsbescherming bij publieke evenementen moeten verbeteren", inspecties Gezondheidszorg en Veiligheid & Justitie





criminele thema's is daarom niet te maken. Binnen de geïntegreerde aanpak van ondermijnende criminaliteit ligt het accent op de regionaal bepaalde prioriteiten en op de in het Nationaal Dreigingsbeeld gesignaleerde dreigingen.

#### Terugblik

Het Regionaal Informatie en Expertise Centrum Noord (RIEC-N) is de afgelopen jaren steeds steviger gepositioneerd en heeft ertoe bijgedragen dat het bewustzijn en de informatiepositie van gemeenten ten aanzien van georganiseerde criminaliteit is toegenomen. Een mooie basis om verder op door te bouwen.

#### Ontwikkelingen

Maandelijks komen zo'n 100 tot 150 meldingen over hennepsteelt bij de politie binnen. In 2012 en 2013 waren er respectievelijk 447 en 675 ontruiming. De gevaarstelling van hennepkwekerijen is evident en bovendien is er vaak verband met zware georganiseerde criminaliteit en aan (gewelds)delicten.

Ondanks landelijk beleid constateren we in het Noorden een explosieve groei van het aantal en de omvang van outlawmotorgangs (OMG). Er is onrust binnen en tussen de diverse groepen en er is een toenemende betrokkenheid van OMG bij incidenten.

Migratiecriminaliteit komt in het Noorden voornamelijk voor in Groningen en Fryslân. Daarnaast komen ook nieuwe fenomenen voor, zoals grooming en weggelopen kinderen die opduiken in de prostitutiebranche. Onderzoek hierin moet inzichten geven die helpen bij de aanpak en voorkoming.

#### Ambitie

We zullen ons in Noord-Nederland voornamelijk richten op:

- Signalen uit het Nationaal Dreigingsbeeld: aanpak drugscriminaliteit, witwassen/vastgoed, mensenhandel- en smokkel, fraude en milieucriminaliteit. Op deze terreinen wordt zowel landelijk als regionaal geïnvesteerd.
- Regionaal bepaalde prioriteiten: aanpak OMG en vrijplaatsen.
- Integrale aanpak van de bovenkant van de HIC (georganiseerde vermogenscriminaliteit / zware overvallen).

#### Aanpak

- De focus ligt op het afpakken van crimineel of illegaal verworven vermogen (misdaad mag niet lonen).
- Een effectieve aanpak van georganiseerde criminaliteit vraagt om een georganiseerde overheid, die alle middelen en instrumenten inzet die tot haar beschikking staan. Elke organisatie (zoals gemeenten, OM, politie, Belastingdienst, etc.) kan een bijdrage leveren aan het verslechteren van het criminele ondernemersklimaat in Noord-Nederland. Het uitgangspunt is: Integraal, tenzij...
- Aanpak van georganiseerde criminaliteit vereist een keuze voor de meest effectieve (combinatie van) strafrechtelijke, bestuurlijke, fiscale en alternatieve interventies; thema- of fenomeengerichte (opwerpen barrières), subjectgerichte (cruciale spelers in criminele netwerken en dadergroepen) en objectgerichte (hotspots, vrijplaatsen) benaderingen.
- De al ingezette weg van versterking van de integrale aanpak ondermijnende criminaliteit in RIEC-verband met gezamenlijke informatiepositie en probleemanalyse wordt voortgezet. Bij die aanpak is steeds aandacht voor preventie en het stimuleren van weerbaarheid, bijvoorbeeld middels bestuurlijke rapportages of dossiers.
- Ook burgers, bedrijven, branches en publieke partijen moeten zich bewust worden van hun vermogen om op te treden tegen ondermijnende criminaliteit met oog voor het achterliggende maatschappelijke probleem.
- De gezamenlijke informatiepositie moet, binnen de bestaande kaders, worden versterkt door alle ogen en oren van de overheid in te zetten: dit betekent dat bewustwording gecreëerd dient te worden bij zoveel mogelijk spelers in het publieke én private domein, dus ook bij wijkagenten, BOA's, bouw- en woningtoezicht, burgers etc.



## 5. Noordelijke vertaling landelijke veiligheidsthema's

De landelijke veiligheidsagenda bevat een vijftal thema's. De high impact crimes en ondermijnende criminaliteit zijn behandeld in het vorige hoofdstuk. Cybercrime, fraude en kinderporno zijn geen noordelijke prioriteit, maar de landelijke afspraken worden kunnen alleen worden gerealiseerd als de thema's in de eenheden aandacht krijgen, en als de eenheden daarin samenwerken met hun partners. De landelijke prioritering heeft ook lokaal voordelen. Dat betekent namelijk dat landelijk expertise wordt ontwikkeld en inzet wordt gepleegd, hetgeen kan worden aangewend voor zaken die zich ten aanzien van deze thema's in het Noorden voordoen. De landelijke thema's hebben deels raakvlakken met ons lokaal cq regionaal veiligheidsbeleid, deels zijn het primair prioriteiten van OM en politie. De afspraken in de gemeenschappelijke veiligheidsagenda worden voor Noord-Nederland nader uitgewerkt.

### 5.1 Cybercrime

De toenemende digitalisering van de samenleving brengt met zich mee dat er sprake is van een toename van cybercrime (criminaliteit waarbij in overwegende mate informatie en computertechnologie (ICT) doelwit is zoals bij hacken, Ddos en botnets) en criminaliteit met een digitale component. De omvang van cybercrime is lastig vast te stellen, maar uit CBS cijfers blijkt dat 1 op de 8 Nederlanders slachtoffer wordt van cybercrime (2013)

#### Focus in aanpak

Gekozen wordt voor een tweeledige aanpak. Ten eerste wordt de focus verruimd van de aanpak van hightech zaken op het niveau van de landelijke eenheid naar de aanpak van cybercrime op het niveau van alle eenheden. Ten tweede is focus en aandacht noodzakelijk voor de inrichting van (de ondersteuning van) de politieorganisatie (als ook bij OM). Dit ziet tevens op de aanpak van criminaliteit met een digitale component. Strafrechtelijk optreden moet onderdeel zijn van een brede interventiestrategie, met ruimte voor alternatieve interventies en een rol voor private partijen en gemeenten. Technologische ontwikkelingen vereisen regelmatige herijking van het wettelijk kader.

### 5.2 Fraude

Horizontale fraude betreft fraude in het particuliere geld- en goederenverkeer, met een particuliere partij als benadeelde. Dit veroorzaakt grote financiële schade bij burgers en bedrijven en ondermijnt het vertrouwen in een veilig handels- en betalingsverkeer. De strafrechtelijke aanpak van horizontale fraude moet concurreren met aandacht voor de andere aandachtsgebieden binnen de ondermijning, waardoor fraude in de praktijk onvoldoende wordt aangepakt, onder andere door het diffuse karakter (veel verschillende uitingsvormen en grote hoeveelheid kleine zaken).

#### Focus in aanpak

De focus ligt op een brede integrale aanpak (van preventie tot repressie, privaat en publiek), met focus van het strafrecht op fraudezaken waarbij inzet van het strafrecht de meest aangewezen interventie is. Er zal een verschuiving plaatsvinden van een meer incidentgerichte, gefragmenteerde aanpak, naar een proactieve, integrale aanpak die scherper focust op de ernstige vormen van fraude (kwetsbare slachtoffers en/of stelselmatige daders, omvang financiële schade en ondermijnd karakter), waarbij wordt ingezet op de aanpak van onderliggende structuren. Tevens wordt ingezet op een subjectgerichte aanpak van beroepsfraudeurs.

### 5.3 Kinderporno

Het maatschappelijk effect van kinderporno is groot. Mede als gevolg van de digitalisering van de samenleving, neemt de omvang van het probleem toe. De digitale component maakt dit ook een fenomeen dat in beginsel grenzeloos is. Het misbruik dat ten grondslag ligt aan de kinderpornografische afbeelding, vindt steeds meer op afstand plaats (i.e. het wordt 'internationaler'). Daarnaast wordt het misbruik grover, de slachtoffers jonger en de hoeveelheid van materiaal (als



gevolg van de beschikbaarheid van steeds grotere gegevensdragers) neemt toe. Het grensoverschrijdend misbruik in het kader van kinderseksuïerisme wordt als onderdeel van dit probleem beschouwd.

#### Focus in aanpak

De bestaande focus op slachtoffers, vervaardigers en verspreiders wordt verder uitgebreid. Het maatschappelijk effect bij de bestrijding van kinderporno komt (in toenemende mate) centraal te staan met hierbinnen een nadrukkelijke focus op het ontzetten van slachtoffers aan acuut misbruik (elk signaal van actueel misbruik wordt opgepakt) in plaats van een focus op het behalen van 'harde cijfers'. In de dadergerichte aanpak komt de nadruk meer te liggen op recidivisten, daders opererend in besloten netwerken en daders in risicovolle beroepen en posities. Dit betekent in toenemende mate een focus op het type zaak (kwaliteit) versus het aantal zaken (kwantiteit), waarbij de aanpak van downloadzaken nadrukkelijk niet uit het oog zal worden verloren. Eveneens van belang is de aanpak van het toegenomen probleem van kinderseksuïerisme.

De betrokkenheid van de gemeenten bij de effecten van de ontdekking van kinderporno/ zedenzaken in een wijk is van belang. Scenario's om maatschappelijke onrust te voorkomen zijn voorhanden. Ook wordt de burgemeester geïnformeerd als een gedetineerde inzake kinderporno/zedenzaken vrij komt. Ook hier weer met als doel de maatschappelijke onrust te voorkomen/beheersen.

CONCEPT



## 6. Strategische uitgangspunten

Om onze ambities op de gezamenlijke prioriteiten te bereiken en de effectiviteit van de aanpak te vergroten kiezen we voor een zestal strategische uitgangspunten. Deze geven vooral weer hoe en vanuit welk perspectief we veiligheidsvraagstukken ter hand nemen. Ook in de strategie formuleren we ambities die ons helpen om de focus vast te houden en uiteindelijk te komen tot het realiseren van de gewenste doelen.

### 6.1 Uitbouwen brede veiligheidscoalitie

Er is vrijwel geen veiligheidsprobleem dat zich slechts in één gemeente voordoet, laat staan door slechts één partij opgelost kan worden. Afstemming over de aanpak van veiligheidsproblemen op bovenlokaal niveau is dan ook vaak noodzakelijk om op lokaal niveau in de uitvoering goede resultaten te kunnen boeken. De uitdaging voor de periode 2015-2018 is te komen tot een versterkte integrale samenwerking. Belangrijke voorwaarden hiervoor zijn ruimte voor lokale regie en maatwerk en het samen kiezen en strategie bepalen.

#### Terugblik

In januari 2013 is ZSM in Noord-Nederland van start gegaan. ZSM staat voor zo selectief, snel, simpel en samen mogelijk afhandelen van verdachten. Het is een innovatieve werkwijze, waarbij politie, Openbaar Ministerie, Slachtofferhulp, Reclassering en de Raad voor de Kinderbescherming samen effectief ingrijpen als er strafbare feiten worden gepleegd. ZSM is er op gericht beter te selecteren welke zaken in het strafrecht moeten worden afgedaan en er dan voor te zorgen dat de ketenpartners, onder verantwoordelijkheid van de Officier van Justitie, gezamenlijk voor de beste afdoening kiezen.

De veiligheidshuizen in Noord-Nederland zijn samenwerkingsverbanden tussen straf- en zorgpartners en gemeenten, waarin zij komen tot een ketenoverstijgende aanpak van complexe problematiek om ernstige overlast en criminaliteit te bestrijden. Wanneer reguliere inzet van partners binnen de eigen keten niet meer werkt, kan een beroep worden gedaan op, c.q. worden opgeschaald naar, het Veiligheidshuis.

Een goede informatiepositie van het bestuur vormt het hart van een effectieve (integrale) aanpak van georganiseerde criminaliteit. Het bestuur krijgt door een goede informatiepositie gelegenheid om de juiste keuzes te maken wanneer zich situaties voordoen die gerelateerd kunnen zijn aan georganiseerde criminaliteit of verwevenheid tussen onderwereld en bovenwereld. Ervaringen in de afgelopen jaren maken duidelijk dat de samenwerking met het RIEC-N heeft geresulteerd in een betere informatiepositie van de betreffende gemeenten. Daarnaast is in die projecten de basis gelegd voor korte lijnen naar en betere afstemming met de samenwerkende partners. Hierdoor zijn die gemeenten beter in staat om op te treden in o.a. de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

#### Ontwikkelingen

Wij gaan er vanuit dat onze inwoners de komende jaren meer beslisruimte vragen en krijgen over hun eigen woon- en leefomgeving. In dit kader zullen zij steeds vaker initiatieven nemen en bereid zijn om een bijdrage te leveren. Deze verandering zal gepaard gaan met kansen (meer onderlinge betrokkenheid, meer initiatief, maatschappelijke vitaliteit en sociale veerkracht) maar ook bedreigingen (pijn over verlies aan voorzieningen en wrijving over toenemende ongelijkheid). De verandering stelt echter niet alleen andere eisen aan inwoners, maar vraagt eveneens andere competenties van allen die werkzaam zijn in het publieke domein. Het geheel vraagt van alle partners in veiligheid een heroriëntatie op de eigen rol, positie en werkwijze. In dit kader vormen bezuinigingstaakstellingen een extra stimulans om het 'anders denken, anders organiseren en uiteindelijk anders doen' vorm te geven. Vanuit dit perspectief wordt het belang van een lokale, als ook een bovenlokale afstemming des te noodzakelijker.

De afgelopen jaren heeft de burgemeester meer bevoegdheden gekregen om overlast aan te pakken en daarmee de openbare orde te herstellen/handhaven. Een veel gehanteerde bevoegdheid is de inzet van een noodverordening c.q. noodbevel. Naast het benutten van de APV wordt ook veel



gebruik gemaakt van de wet MBVEO (bestrijding (voetbal)overlast), de wet Victoria, 13b Opiumwet (aanpak woonoverlast en/of drugsoverlast en –handel) en de Wet Bibob (tegengaan (georganiseerde) criminaliteit). Naast deze bevoegdheden kan de gemeente ook een rol hebben als vergunningverlener bijvoorbeeld voor prostitutiepanden, kamerverhuurpanden, coffeeshops, cafés, evenementen etc.

### Ambitie

Vanuit co-creatie zullen wij samen invulling geven aan veiligheid. Wederzijds vertrouwen, flexibiliteit van en goede afstemming in de brede veiligheidscoalities vormt de basis voor een stimulerende samenwerking. De uitdaging in deze bestuursperiode ligt in het paradigma 'eenheid in verscheidenheid'. In Noord-Nederland maken we afspraken over wat we wel en niet tolereren als het gaat om veiligheidsvraagstukken. Vanuit eenzelfde gedeelde norm gaan we samen met bewoners en maatschappelijke organisaties lokaal (zelfs op straatniveau) maatwerk vormgeven.

### Aanpak

- Voor ZSM zal de komende jaren de nadruk liggen op het verbeteren van de kwaliteit van werkprocessen, processen-verbaal en samenwerking op ZSM, maar ook op het verder uitbreiden van ZSM. Er vinden diverse pilots plaats, waarbij ook de advocatuur en de zittende magistratuur in ZSM worden betrokken. Er ligt een verdere versnelling van de afdoening op zitting in het verschiet door het verkorten van de dagvaardingstermijn en tegelijkertijd wordt bezien of de zorgvuldigheid kan worden verbreed door het beter organiseren van de rechtsbijstand in ZSM. Dat moet ertoe leiden dat ZSM in deze beleidsperiode de staande werkwijze wordt voor vrijwel alle veel voorkomende criminaliteit, waarbij zaken zorgvuldig, snel en op maat worden afgedaan.
- Een effectieve inzet van de bestuursrechtelijk bevoegden door de burgemeester. Dit is alleen mogelijk met een goed en voldoende politiedossiers. Daarnaast dient de gemeente haar APV, inclusief uitgewerkte beleidsregels op orde en vastgesteld te hebben.
- Voor het Veiligheidshuis zal de komende beleidsperiode nadrukkelijk de focus komen te liggen op het versterken van de eenheid en de uniformiteit in Noord-Nederland. Daarnaast zal verbinding uitgebouwd worden met Justitie en zorgpartners op de terreinen ZSM, huiselijk geweld, risicojeugd en de persoongerichte aanpak HIC.
- Bezien moet worden op welke wijze kennis, expertise en informatie vanuit de Veiligheidshuizen in het Noorden nog beter afgestemd kunnen worden en resultaten van de inzet duidelijk zichtbaar gemaakt kunnen worden.
- Het RIEC-N zal in deze beleidsperiode zich ontwikkelen tot een stabiele en volwaardige voorziening. Daartoe worden de volgende stappen gezet:
  - een meer proactieve klanthouding
  - een hoger niveau van kennis en expertise
  - beter contact met de opdrachtgevers d.m.v. accounthouders en
  - een solide evenwichtige financiering vanuit de regio.

## 6.2 Lokale contextgedreven veiligheidsaanpak

Een effectieve aanpak van onveiligheid op lokaal niveau vereist maatwerk. De gemeenteraad legt in een integraal meerjarig veiligheidsplan de lokale prioriteiten vast, evenals de doelen die gedurende de looptijd van het plan moeten worden gerealiseerd. Het veiligheidsplan dient gebaseerd te zijn op een goede veiligheidsanalyse. Een goede informatiepositie is daarvoor onontbeerlijk. De gemeente heeft de taak om informatiestromen (objectief en subjectief) uit verschillende hoeken te bundelen en, samen met de veiligheidspartners, te analyseren. De context waarbinnen de veiligheidsproblemen zich manifesteren wordt daarmee zichtbaar en is mede bepalend voor de inhoud van het te voeren beleid. De komende jaren zal meer geïnvesteerd moeten worden in het inwinnen van informatie en de totstandkoming van goede informatieproducten.

Naast de inspanningen van de gemeente vormen de afspraken, die zij met andere partners heeft gemaakt over hun inzet, een belangrijk onderdeel van het integraal veiligheidsplan. Een goede afstemming tussen de beleidscycli van de veiligheidspartners vraagt hiervoor de nodige aandacht.

De inhoud van de lokale veiligheidsplannen vormt tevens input voor de gezamenlijke regionale veiligheidsstrategie. Met de prioriteitsstelling in de lokale plannen beïnvloeden gemeenteraden de keuze van de regionale prioriteiten.



### Terugblik

Steeds meer gemeenten pakken hun taak in de totstandkoming van veiligheidsanalyses en de ontwikkeling van een integrale aanpak van problemen op of zijn begonnen die taak te versterken. Het betekent een andere wijze van samenwerken tussen de gemeente en de veiligheidspartners. Er is langere tijd nodig om die verandering in de samenwerking ambtelijk en bestuurlijk te verankeren.

### Ontwikkelingen

2015 is het eerste jaar van een nieuwe bestuursperiode van gemeentebesturen. Duidelijk is dat een aantal gemeenten te maken heeft met wijzigingen in het bestuur; nieuwe wethouders en soms een groot aantal nieuwe raadsleden. Dat zal kunnen betekenen dat er in sommige gemeenten een wijziging in de lokale prioriteitstelling komt die op onderdelen afwijkt van de prioriteitstelling die gebruikt is in het regionaal beleidsplan.

### Ambitie

Gemeenteraden zijn goed in positie om hun rol te vervullen in de vaststelling van de lokale prioriteiten en het lokale veiligheidsbeleid. Gemeenten geven een goede uitvoering aan hun regietaak.

### Aanpak

- De politie levert op verzoek van de gemeente een actuele gemeentelijke gebiedsscan.
- Gemeenten bundelen en analyseren gegevens uit interne en externe informatiebronnen voor een lokaal veiligheidsbeeld.
- Alle gemeenten in Noord-Nederland hebben een actueel door de gemeenteraad vastgesteld meerjaren integraal veiligheidsplan.
- Jaarlijks worden gemeenteraden geïnformeerd over de behaalde resultaten van het integrale veiligheidsplan.
- Gemeenteraden worden geconsulteerd voordat een nieuw regionaal meerjarenplan wordt vastgesteld.

## 6.3 Aanpak alcohol-/ drugsgebruik en sociale problematiek

Bij alle genoemde prioriteiten, behoudens de georganiseerde criminaliteit kan de conclusie worden getrokken dat overmatig alcoholgebruik, soms gecombineerd met drugsgebruik, vaak de basis vormt van jeugdoverlast, diverse vormen van geweld zoals uitgaansgeweld en huiselijk geweld. Uit analyse van de politie wordt duidelijk dat veel problemen rondom voetbal en andere grote evenementen direct samenhangen met alcohol- en drugsgebruik.

Aan de andere kant zien we dat langdurig alcohol- en drugsgebruik aanzienlijke gezondheidsrisico's met zich meebrengen. De groep verslaafde dak- en thuislozen, ernstige overlastgevers en verwarde personen lijkt mede door verslaving te groeien. Gemeenten doen voor wat betreft de zorg voor deze groep mensen een appèl op de zelfredzaamheid van die persoon en diens directe (familie)omgeving. Dat kan meer spanning geven in dorpen/wijken.

Vanuit de politiecijfers is te zien dat de overlast van personen psychiatrische problematiek c.q. stoornis de afgelopen jaren is toegenomen. We zullen nauwlettend monitoren hoe het met deze personen gaat en betrekken de juiste partners bij de ontwikkelingen om zo in goede gezamenlijkheid tot een effectieve aanpak te komen.

In de komende beleidsperiode zullen de gemeenten, in samenwerking met de Veiligheidshuizen en de politie, focus aanbrengen op een betere registratie van alcohol- en drugsgebruik bij incidenten. Vervolgens gaan we op basis van een gezamenlijke analyse aangevuld met gegevens van andere partners een passende aanpak van dit probleem verder verkennen. Gemeenten beschikken veelal al over een alcoholpreventiebeleid voor jongeren.

Hoe moeilijk het ook is, we zullen samen met betrokkenen, o.a. jongeren en deskundigen (instituten en partijen) op basis van een gedegen onderzoek een weg vinden om dit probleem aan de voorkant beter te stroomlijnen.

Een andere punt dat meer gezamenlijke aandacht vraagt, zijn overlastmeldingen, en dan vooral meldingen waarachter een bredere sociale problematiek schuilgaat. De politie krijgt veel meldingen



binnen van overlast waar zij zelf weinig kan bijdragen aan de oplossing, bijvoorbeeld omdat sprake is van psychiatrische of sociale problematiek. De sleutel tot de oplossing ligt dan veel eerder bij de zorg- en hulpverlening. Opvallend vaak gaat het om enkele mensen die heel veel overlast veroorzaken. Een persoons- of systeemgerichte integrale benadering is dan van belang. In de gebiedsscans wordt vrij veel aandacht besteed aan overlast, het is het grootste 'volumedelic': in sommige gemeenten ervaren wijkagenten ook een toename van overlast, hoewel dit niet altijd met cijfers kan worden onderbouwd. De overlast veroorzaakt door personen met een achterliggende psychiatrische of sociale problematiek zou in de beleidsperiode 2015 – 2018 verder kunnen toenemen door verschillende ontwikkelingen.

- Ten eerste de ambulantisering in de GGZ. Dit terwijl het aantal GGZ-gerelateerde meldingen altijd al hoog is: jaarlijks zijn dit er in Noord-Nederland tussen de 22.000 en 25.000 (verwarde personen, vermissingen van mensen met een RM, assistenties in GGZ-klinieken en bij IBS).
- Ten tweede de ontwikkeling naar een 'participatiemaatschappij': bij het toekennen van hulp wordt eerst gekeken wat mensen zelf kunnen en wat de directe omgeving kan oppakken, voordat er aanspraak kan worden gemaakt op gefinancierde hulpverlening. Dat zou effect kunnen hebben op kwetsbare overlastveroorzakers.

Voor de aanpak zijn primair gemeenten aan zet: met de decentralisatie van bevoegdheden in het kader van zorg, werk en inkomen, en jeugdzorg, krijgen gemeenten ook meer instrumenten in handen om oplossingen te bieden. Partners als politie en OM kunnen daarbij behulpzaam zijn.

De stijgende (overlast)problematiek van verwarde personen (al dan niet met psychiatrische stoornissen) lijkt voorsnog op het niveau van gemeenten, provincies of Noord-Nederland niet tot een oplossing te leiden. Via de lijn van de VNG c.q. de G32 wordt dit thema besproken met de verantwoordelijke ministeries met als doel gezamenlijk tot een afdoende oplossing te komen.

## 6.4 Slachtoffers centraal

Onze inspanningen zijn uiteraard gericht op het voorkomen dat inwoners slachtoffer worden van criminaliteit, maar als iemand toch slachtoffer wordt, hebben we hier veel aandacht voor.

### Terugblik

Het strafproces is van oorsprong dadergericht. Hierdoor voelden veel slachtoffers zich onvoldoende erkend. De afgelopen jaren is de aandacht voor het slachtoffer in het publieke en politieke debat aanzienlijk toegenomen. Eén en ander heeft in het strafrechtelijke domein geleid tot nieuwe wetgeving, die meer rechten voor slachtoffers regelt. Een spilfunctie in de uitvoering van deze wetgeving is weggelegd voor Slachtofferhulp Nederland. Naast de zorg voor slachtoffers binnen de kaders van een strafproces, liggen er ook volop mogelijkheden voor partners om aandacht te hebben voor belangen van slachtoffers; persoonlijk contact, een luisterend oor en steun kunnen een verschil maken.

Een aantal jaren terug is de politie gestart met de invoering van het dienstverleningsconcept om burgers een kwalitatief hoogwaardige, eenduidige en uniforme dienstverlening aan te bieden. Het dienstverleningsconcept heeft een brede werking en omvat alle diensten die aan burgers worden aangeboden en alle contactkanalen die zijn of worden ingericht. In de komende jaren wordt dit dienstverleningsconcept uitgebreid en verbeterd.

### Ontwikkelingen

Er zijn wetswijzigingen doorgevoerd met betrekking tot de regeling omtrent processtukken, uitbreiding van mogelijkheden tot het uitoefenen van het spreekrecht en invoering van de mogelijkheid tot het leggen van conservatoir beslag voor de schadevergoedingsmaatregel. Er staat nog een aantal nieuwe wijzigingen op stapel.

Verder worden de rechten van slachtoffers verankerd in de ZSM werkwijze. Een zaak kan pas binnen het ZSM-proces door de officier worden afgedaan indien de gevolgen voor en de wensen van het slachtoffer bekend zijn. De rechten van slachtoffers op het gebied van informatie, schade en bejegening, zoals beschreven in de wet Versterking Positie Slachtoffers (VPS), zijn daarmee gewaarborgd.

### Ambitie

Belangen van slachtoffers staan voor ons centraal. We verankeren rechten en bejegening van slachtoffers in onze werkwijzen en ketenbenadering.



### Aanpak

- Alle slachtoffers worden door de politie doorverwezen naar Slachtofferhulp Nederland.
- Verbetering van de slachtofferzorg door bundeling van activiteiten van politie, OM en Slachtofferzorg door middel van het slachtofferloket.
- Informatieverstrekking aan slachtoffers is pro-actief en integraal. Slachtoffers houden zo in de verschillende fases van het opsporings- en vervolgingsproces zicht op het proces.
- Alle slachtoffers worden in de gelegenheid gesteld hun wensen in het strafproces kenbaar te maken. Slachtoffers die schadeloos gesteld wensen te worden, worden hierbij in een zo vroeg mogelijk stadium ondersteund.
- Alle slachtoffers bij wie de verdachte na vervolging is aangemerkt als dader, worden gewezen op de mogelijkheid van slachtoffer-dadergesprekken.
- Om te komen tot slimmere, meer gerichte preventiemaatregelen wordt onderzocht in hoeverre er patronen van herhaling van slachtofferschap bestaan.
- Uitbreiden en verbeteren van het dienstverleningsconcept politie in Noord-Nederland (o.a. huisvesting, 2D/3D).

## 6.5 Persoonsgerichte aanpak

Veiligheidspartners zetten in op het verder optimaliseren van de persoonsgerichte aanpak (PGA). PGA heeft als doel recidive te voorkomen en zo een daling van criminaliteit en overlast te bereiken. Hiertoe richt de aanpak zich op een zeer brede doelgroep, zoals veel- en meerplegers, plegers van high impact crimes, criminele of ernstig overlastgevende jongeren en ex-gedetineerden.

Met maatwerk in straf en strafdoening (via ZSM) en op de persoon afgestemde interventies, zorg- en hulpverlening, moet bereikt worden dat patronen van criminaliteit worden doorbroken, recidive voorkomen en daders geresocialiseerd worden. Alle deelnemers handelen proactief, leveren informatie en zorgen dat die wordt vastgelegd. Alleen dan is het mogelijk om achterliggende problemen van personen structureel aan te pakken en hun gedrag positief te beïnvloeden. Indien nodig wordt hulpverlening ondersteund door effectieve dwang- en drangmaatregelen, bijvoorbeeld via het strafrecht, het civielrecht en leerplicht.

### Terugblik

In het vorige beleidsplan is nadrukkelijk de overstap van zaakgericht werken naar de persoongerichte aanpak gemaakt. Ervaringen met de persoongerichte aanpak laten een duidelijke verbetering zien. Het aantal zeer actieve veelplegers is landelijk met bijna een kwart teruggebracht (periode 2003-2011). Ook in de categorie 18- tot 24-jarige veelplegers is sinds 2010 voor het eerst een daling te zien. Na een continue stijging tussen 2003 en 2010, is het aantal jonge veelplegers in 2011 met vijf procent gedaald.

### Ontwikkelingen

De grote veranderingen die in het kader van de decentralisaties op gemeenten afkomen, hebben effect op alle inwoners. Diezelfde inwoners rekenen op meer eigen beslisruimte en zijn bereid om daarvoor initiatieven te nemen. In dit kader verwachten wij ook van onze doelgroepen een zelfde houding/instelling. Meer dan in het verleden krijgen de veiligheidshuizen een belangrijke voorwaardenscheppende rol in de ondersteuning van de gebiedsgebonden sociale teams.

De meerwaarde van de persoongerichte (veelal) integrale aanpak zal o.a. via zogenaamde veldtafels verder vorm gaan krijgen. Waarbij de komende jaren enerzijds nadrukkelijk gekozen wordt voor eigen verantwoordelijkheid, maar tegelijkertijd ook - indien noodzakelijk - meer nadruk komt te liggen op het afdwingen van zorg. Een koppeling van strafrecht, bestuursrecht, civielrecht en bestuurlijke sancties geeft de mogelijkheid om op de persoon of groep gerichte effectieve dwang- en drangmaatregelen af te dwingen en af te komen van de vrijblijvendheid.

### Ambitie

Door een persoonsgerichte aanpak recidive voorkomen en zo een daling van criminaliteit en overlast te bereiken.





### Aanpak

- Goede analyse en informatiedeling: Voor een sluitende aanpak is een compleet beeld van een verdachte nodig. De partners in het Veiligheidshuis doen er alles aan om een compleet beeld te krijgen van o.a. gezins- en leefsituatie, opleiding, eventuele verslavingen en schulden en het verleden van verdachten. Die informatie leggen ze vast in het informatiesysteem KEDO.
- Indien nodig wordt hulpverlening ondersteund door effectieve dwang- en drangmaatregelen, bijvoorbeeld via het strafrecht, het civiel-recht en leerplicht.
- Maatwerk, integraal en proactief: in nauw samenspel met partners zoals politie, OM, belastingdienst, sociale recherche, handhaving.
- Aandacht voor aanpak georganiseerde criminaliteit en mobiele dadergroepen, incl. jeugdgroepen.
- Focus op hotspots en hotshots (gerichte interventies).
- Alert zijn op signalen van afwijkingen bij bestaande casussen of nieuwe instroom (nieuwe casussen).

## 6.6 Bestuursrechtelijke aanpak

De afgelopen jaren heeft de burgemeester meer en meer bevoegdheden gekregen om overlast aan te pakken en daarmee de openbare orde te handhaven. Veelvuldig gehanteerde bevoegdheden zijn de inzet van noodverordening cq noodbevel om de openbare orde te herstellen. Daarnaast wordt ook veel gebruik gemaakt van de wet MBVEO om (voetbal)overlast te bestrijden, maar ook de APV kan hiervoor worden benut. De bestuursrechtelijke aanpak van woonoverlast en/of drugsoverlast en -handel vanuit panden vindt plaats met inzet van respectievelijk de wet Victoria, 13b Opiumwet; ook hier kan de gemeentelijke APV ingezet worden. Naast deze bevoegdheden heeft de gemeente de rol van vergunningverlener bijvoorbeeld bij prostitutiepanden, kamerverhuurpanden, coffeeshops, cafés, evenementen etc. In het kader van het tegengaan van (georganiseerde) criminaliteit is de Wet Bibob een belangrijk instrument.

### Terugblik

De effectieve inzet van de genoemde bevoegden is alleen maar mogelijk als er een goed politiedossier ligt, waarin objectieve, concreet beschreven feiten staan op basis waarvan de burgemeester kan besluiten zijn bevoegdheden in te zetten. Tevens is een dergelijk dossier nodig voor het vervolgproces van bezwaarschriftenprocedures of een aangevraagde voorlopige voorziening bij de rechtbank.

De inzet van bestuursrechtelijke bevoegdheden geeft een duidelijk corrigerend signaal af om de orde te herstellen en zijn nadrukkelijk niet als straf bedoeld. Het OM heeft die rol wel en daarom is de intensieve samenwerking, politie, OM en gemeente hierbij van wezenlijk belang.

### Ontwikkelingen

Niet alle gemeenten hebben dagelijks te maken met de inzet van genoemde bevoegdheden. In Noord-Nederland wordt sinds 2013 samen met de veiligheidshuizen, de Thorbecke Academie (NHL Leeuwarden) en de Rijksuniversiteit Groningen, politie, OM, RIEC en diverse participerende gemeenten gewerkt aan het vergroten van kennis en expertise op gebied van inzet bestuurlijke bevoegdheden/instrumenten. Hiertoe wordt een toolkit ontwikkeld. Daarnaast worden middels de methodiek 'mindmaps' te volgen processen in kaart gebracht, voorzien van voorbeeldbrieven, protocollen en procedures.

De uitwerking van de verschillende thema's (woonoverlast, drugsoverlast bestuursrechtelijke aanpak jeugd, maar ook evenementen) wordt uitgevoerd door studenten onder begeleiding van docenten van de Thorbecke Academie en leden van de genoemde werkgroep. Toetsing van de instrumenten vindt plaats bij nog nader te bepalen gemeenten in Noord-Nederland.

Borging van de ontwikkelde instrumenten en ontsluiting via het web vindt plaats bij het landelijk Centrum voor Criminaliteit en Veiligheid (het CCV).

### Ambitie

In 2018 hebben alle gemeenten in Noord-Nederland de kennis en expertise in huis om bestuurlijke instrumenten effectief in te zetten. De politie levert goede informatie (politiedossier) die nodig is voor de inzet van bestuurlijke instrumenten door de burgemeester.



#### Aanpak

- De werkgroep ontwikkelt instrumenten en laat deze toetsen bij gemeenten met verschillende grootte en problematiek.
- De politie draagt zorg voor kennis en expertise voor het vervaardigen van bestuurlijke rapportages die voldoen aan de criteria en het burgemeestersbesluit voldoende ondersteunen.
- Gemeenten en politie ontwikkelen protocollen om een soepele en snelle informatiestroom vanuit politie naar gemeenten te laten lopen.

CONCEPT



## 7. Sterkteverdeling eenheid Noord-Nederland

Bijlage 1 geeft de verdeling van de sterkte voor de eenheid Noord-Nederland over de onderdelen. Voor deze formatiegegevens geldt het voorbehoud van laatste overleg tussen korpsleiding en centrale ondernemingsraad over de uitvoering van de reorganisatie. Marginale wijzigingen zijn eventueel nog mogelijk.

Bijlage 2 geeft de verdeling van de operationele sterkte beschikbaar voor de basisteams over elk van de basisteams afzonderlijk. Hetzelfde vindt plaats voor de sterkte beschikbaar voor de districtsrecherche. Voor de basisteams wordt de sterkte van de volledige opgeleide medewerkers (regulier) steeds weergegeven in drie stappen. Dit zijn de stappen van gefaseerd toegroeien naar de sterkteverdeling zoals in mei 2013 bestuurlijk overeengekomen.

Stap 1 loopt tot het moment waarop het eerste onderhoud aan het sterkteverdeelinstrument voor de basisteams is afgerond. Volgens afspraak is dat uiterlijk in de eerste helft van 2016. Stap 2 wordt vervolgens gezet in de loop van 2016 of in 2017. Stap 3 wordt gezet in 2018. Gepleegd onderhoud aan het verdeelinstrument leidt tot een geactualiseerd stappenschema, dat vertrekt vanuit de sterktes volgens stap 1.

De weergegeven sterktes voor wijkagenten per basisteam worden gerealiseerd in 2015. Vanuit de historie heeft district Groningen op dit moment meer wijkagenten dan de bijlage weergeeft, en de districten Drenthe en Fryslân minder.

De robuuste basisteams zijn het fundament van de politie en zijn onder normale omstandigheden in staat zelfstandig de werkzaamheden binnen hun werkgebied uit te voeren. Wanneer sprake is van problemen die naar aard of omvang de reguliere mogelijkheden van een basisteam overstijgen, kan een beroep worden gedaan op het districtelijke flexteam. Het flexteam biedt tijdelijke ondersteuning en wordt probleemgericht ingezet op zowel handhavings- als opsporingstaken. Op deze wijze kan de politie flexibel en slagvaardig inspelen op (acute) veiligheidsproblemen. In de lokale driehoek worden kaderstellende afspraken gemaakt over de inzet van het flexteam (de WAT-vraag). Keuzes betreffende de dagelijkse inzet van het flexteam en de wijze waarop dit gebeurt (de HOE-vraag) worden gemaakt door de districtsleiding en flexteamleiding. De met het bevoegd gezag afgesproken prioriteiten vormen het kader waarbinnen die keuzes gemaakt worden.

De verdeling van de sterktes voor flexteams is 35 fte district Fryslân (20 fte regulier, 15 fte aspiranten), 35 fte district Groningen (20 fte regulier, 15 fte aspiranten) en 30 fte district Drenthe (20 fte regulier, 10 fte aspiranten).



## Bijlage 1: Verdeling politiesterkte Noord-Nederland

Formatie 2015/2016 in fte\*

	OS reg	OS asp	NOS	totaal
<b>Districten</b>				
basisteam	1812,5	366,0	16,0	2194,5
flexteam	60,0	40,0		100,0
districtsrecherche	273,5	20,0		293,5
leiding en secretariaat	6,0		3,0	9,0
<b>totaal districten</b>	<b>2152,0</b>	<b>426,0</b>	<b>19,0</b>	<b>2597,0</b>
<b>Dienst Regionaal Operationeel Centrum</b>				
meldkamer politie	73,0	1,0		74,0
leiding en secretariaat	1,5		1,0	2,5
<b>totaal dienst</b>	<b>74,5</b>	<b>1,0</b>	<b>1,0</b>	<b>76,5</b>
<b>Dienst Regionale Recherche</b>				
generieke opsporing	95,0	3,0		98,0
thematische opsporing	122,5			122,5
vreemdelingenpolitie	152,5	1,0		153,5
opsporingsondersteuning	208,7			208,7
leiding en secretariaat	2,0		1,0	3,0
<b>totaal dienst</b>	<b>580,7</b>	<b>4,0</b>	<b>1,0</b>	<b>585,7</b>
<b>Dienst Regionale Informatieorganisatie</b>				
informatieknooppunten	77,0			77,0
analyse en onderzoek	30,0	5,0		35,0
regionale informatie	76,0			76,0
inwinning	46,0			46,0
RID-WIV	16,0			16,0
Business Intelligence en Kwaliteit	2,0		5,0	7,0
leiding en secretariaat	2,0		1,0	3,0
<b>totaal dienst</b>	<b>249,0</b>	<b>5,0</b>	<b>6,0</b>	<b>260,0</b>
<b>Dienst Regionale Operationele Samenwerking</b>				
crisisbeheersing/evenementen/honden	52,0			52,0
infrastructuur	120,5			120,5
regionaal servicecentrum	75,0			75,0
arrestantentaken	144,0	4,0		148,0
coördinatietaken/KC-taken	35,0		0,5	35,5
leiding en secretariaat	2,0		1,0	3,0
<b>totaal dienst</b>	<b>428,5</b>	<b>4,0</b>	<b>1,5</b>	<b>434,0</b>
<b>Dienst Regionale Bedrijfsvoering</b>				
planning en capaciteitsmanagement			39,0	39,0
leiding			1,0	1,0
<b>totaal dienst</b>			<b>40,0</b>	<b>40,0</b>
<b>Staf</b>				
politieprofessie	16,0		3,0	19,0
control			15,5	15,5
bestuursondersteuning	11,0		18,3	29,3
veiligheid, integriteit en klachten	12,0		12,0	24,0
communicatie			17,0	17,0
leiding	1,0			1,0
<b>totaal staf</b>	<b>40,0</b>	<b>0,0</b>	<b>65,8</b>	<b>105,8</b>
<b>Regioleiding</b>				
<b>totaal leiding</b>	<b>4,0</b>			<b>4,0</b>
<b>Totaal regionale eenheid</b>	<b>3528,7</b>	<b>440,0</b>	<b>134,3</b>	<b>4103,0</b>

\* onder voorbehoud finale besluitvorming ivm reorganisatie (marginale wijzigingen eventueel mogelijk)

OS = operationele sterkte, NOS = niet-operationele sterkte

reg = reguliere sterkte (volledig opgeleide medewerkers), asp = aspiranten (nog in opleiding)



## Bijlage 2: Verdeling operationele politiesterke basisteams en districtsrecherche

Elk basisteam heeft naast de weergegeven sterktes 1 fte voor secretariaat (niet-operationeel)

	stap 1	stap 2	formatie (stap 3)			totaal
	regulier	regulier	regulier	wv wijk	aspirant	
<b>District Fryslân</b>						
A1 Noordwest Fryslân	96,5	96,5	96,5	17,0	19,5	116,0
A2 Noordoost Fryslân	118,0	118,0	118,0	23,5	24,0	142,0
A3 Oost Fryslân	84,4	79,4	74,5	17,0	15,0	89,5
A4 Zuidoost Fryslân	97,0	97,4	98,0	21,0	19,5	117,5
A5 Sneek	149,5	146,5	142,5	29,0	29,0	171,5
A6 Leeuwarden	145,6	145,6	144,0	23,5	29,0	173,0
totaal basisteams	691,0	683,4	673,5	131,0	136,0	809,5
districtsrecherche	n.v.t.	n.v.t.	82,5		7,0	89,5
<b>District Groningen</b>						
B1 Ommelanden West	95,0	95,0	95,0	18,5	19,5	114,5
B2 Ommelanden Noord	87,0	82,6	78,0	15,5	15,5	93,5
B3 Ommelanden Oost	105,7	103,0	100,0	20,0	20,0	120,0
B4 Ommelanden Midden	103,3	99,1	95,0	20,0	19,0	114,0
B5 Groningen Zuid	87,0	92,2	97,5	15,5	19,5	117,0
B6 Groningen Centrum	103,8	110,2	116,5	10,5	23,5	140,0
B7 Groningen Noord	98,1	104,0	110,0	17,5	22,5	132,5
totaal basisteams	680,0	686,1	692,0	117,5	139,5	831,5
districtsrecherche	n.v.t.	n.v.t.	121,0		8,0	129,0
<b>District Drenthe</b>						
C1 Noord Drenthe	138,5	138,5	138,5	31,0	28,0	166,5
C2 Zuidoost Drenthe	153,9	155,5	159,5	33,5	32,5	192,0
C3 Zuidwest Drenthe	149,0	149,0	149,0	32,5	30,0	179,0
totaal basisteams	441,4	443,0	447,0	97,0	90,5	537,5
districtsrecherche	n.v.t.	n.v.t.	70,0		5,0	75,0
<b>Eenheid Noord-Nederland</b>						
totaal basisteams	1812,5	1812,5	1812,5	345,5	366,0	2178,5
totaal districtsrecherche	n.v.t.	n.v.t.	273,5		20,0	293,5

- reguliere operationele sterkte is sterkte van volledig opgeleide medewerkers, aspiranten zijn nog in opleiding.

- wijk = wijkagenten.

- Het RBPO heeft in mei 2013 een sterkteverdeling over de basisteams vastgesteld. Deze sterkteverdeling geeft enkele grotere mutaties ten opzichte van de verdeling in de formaties van de drie voormalige regiokorpsen. Afsproken werd dat de feitelijke sterkte in drie stappen toegroeit naar de sterkteverdeling in de formatie. Stap 1 loopt tot het moment van afronding van het eerste onderhoud aan het sterkteverdeelinstrument voor de basisteams, uiterlijk in de eerste helft van 2016. Stap 2 wordt vervolgens gezet in 2016/2017. Stap 3 wordt gezet in 2018. Gepleegd onderhoud aan het verdeelinstrument leidt tot een geactualiseerd stappenschema, dat vertrekt vanuit de sterktes volgens stap 1.

- In de sterktecijfers zijn niet zichtbaar de in het basisteam werkzame informatiemedewerkers (37 fte, organiek ondergebracht in specialistische dienst, groei met 18,5 fte ten opzichte van de formaties in de drie voormalige regiokorpsen), het grotere beroep dat de basisteams in district Fryslân kunnen doen op inzet van specialistische diensten (extra inzet van 22,5 fte), het in het vervolg regionaal opvangen van de inzetbehoefte van het basisteam Sneek in de zomermaanden en de verschuiving in bijdrage aan de bezetting van de noodhulp tussen de basisteams Ommelanden West en Ommelanden Noord (5 fte van Noord naar West).

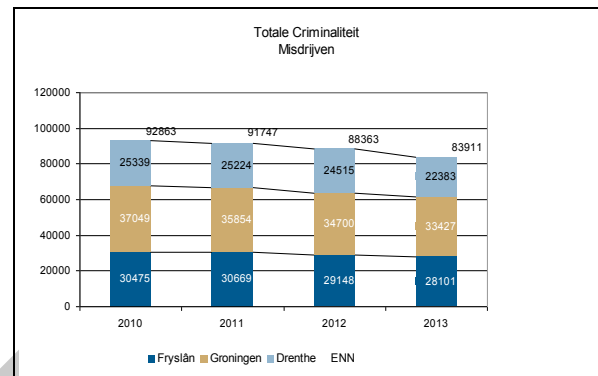


## Bijlage 3: Veiligheidsbeeld Noord-Nederland

Uit de integrale veiligheidsmonitor (IVM) blijkt dat het onveiligheidsgevoel van inwoners van Groningen, Fryslân en Drenthe al jaren lager is dan het landelijk gemiddelde. Dit gegeven gecombineerd met informatie uit politiesystemen leiden tot het veiligheidsbeeld Noord-Nederland. Het veiligheidsbeeld is gebruikt om de noordelijke prioriteiten op het terrein van veiligheid te valideren. Vergelijking van aantallen aangiften leent zich voor het aangeven van trends. In dit veiligheidsbeeld gebruiken we hiervoor de periode 2010 t/m 2013.

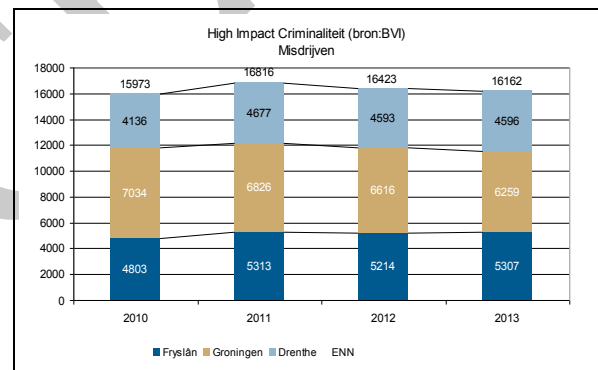
### Totale criminaliteit

Het totaal aantal misdrijven in Noord-Nederland vertoont in de afgelopen vier een daling van 10%. Deze trend geldt voor Noord-Nederland als totaal, als ook voor de afzonderlijke provincies.



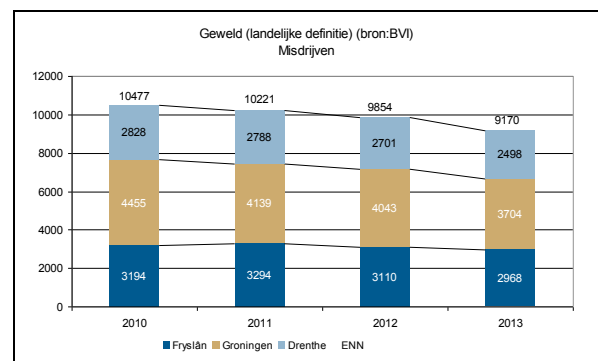
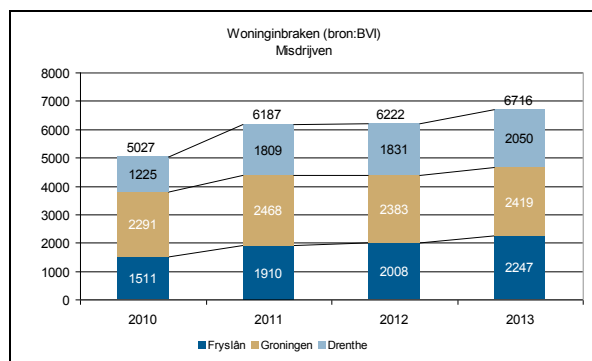
### Totaal aantal High Impact Crimes

Woninginbraak, straatroof, geweld en overvallen zijn delicten met een grote impact op het slachtoffer, diens directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de maatschappij. (high impactcriminaliteit). De ontwikkeling van de high impact misdrijven vertoont in Noord-Nederland, na een stijging in 2011 in de daarop volgende jaren een lichte daling.



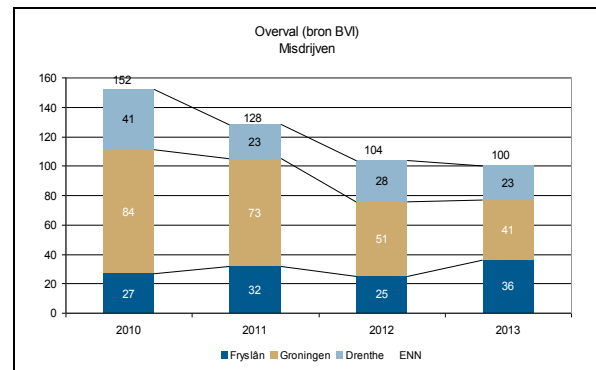
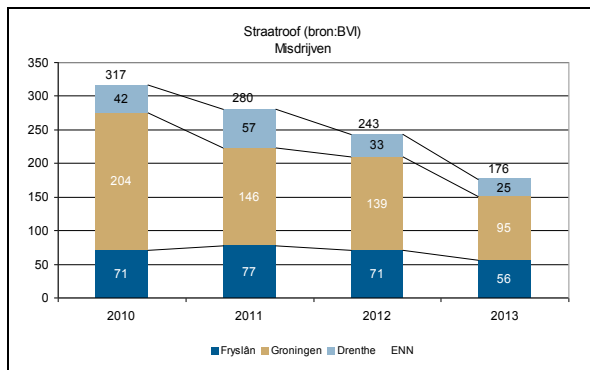
Binnen de high impact misdrijven zien we de grootste stijging van het aantal misdrijven bij de **woninginbraken**; ten opzichte van 2010 is in 2013 een stijging te zien van 34%. In Drenthe is de stijging het grootst en ook in Fryslân is de stijging fors, terwijl in Groningen de stijging beperkt bleef. Fryslân heeft het hoogste aantal woninginbraken.

Het grootste aandeel binnen de high impact misdrijven wordt gevormd door **geweldsmisdrijven**. Het aantal misdrijven blijft dalen in Noord-Nederland. In 2013 is de daling 12% t.o.v. 2010. Deze trend is in alle drie de provincies in meer of mindere mate te zien (Groningen 17%, Drenthe 12% en Fryslân 7%).



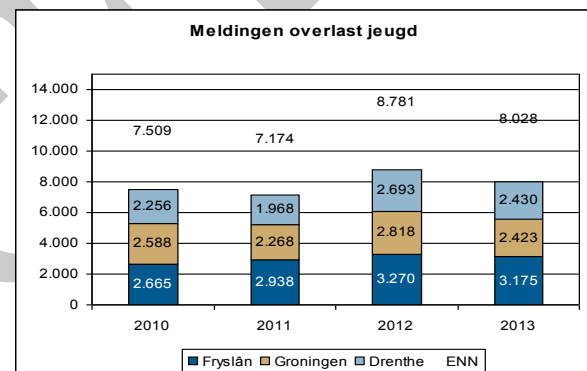


**Straatroven en overvallen** zijn de delicten die binnen de high impact misdrijven het minst voorkomen. In Noord-Nederland zien we bij beide delicten sinds 2010 een dalende trend. De daling is voor straatroven in alle drie de provincies waarneembaar. Bij overvallen zien we in Groningen en Drenthe een dalende trend en in Fryslân een stijgende trend.



### Jeugd

Het totaal aantal geregistreerde meldingen van overlast jeugd geeft in Noord-Nederland een onrustig beeld. Na een daling in 2011 is er in het jaar daarop een forse stijging. In 2013 zien we weer een daling. Deze trend is ook zichtbaar in Groningen en Drenthe. In Fryslân zien we in 2011, 2013 en 2013 een stijging. In 2013 is hier ook een daling zichtbaar.



### Problematische jeugdgroepen

Noord-Nederland kent geen hardnekkige, criminele jeugdgroepen. Wel zijn er hinderlijke en overlastgevende jeugdgroepen. In 2013 heeft op drie momenten (januari, juni december) een inventarisatie plaatsgevonden.

problematische jeugdgroepen 2013	Groningen	Friesland	Drenthe
Januari	15	31	12
Juni	16	17	20
December	10	33	15

## Bijlage 4: Geografisch kaart basisteams

